Kommunedirektørens forslag til: Handlings- og økonomiplan 2027-2030 (41)

Presentasjon ved publisering 5. november 2026

2026 mange ulike saker preget nyhetsbildet for kommunene, færre overskrifter på økonomi

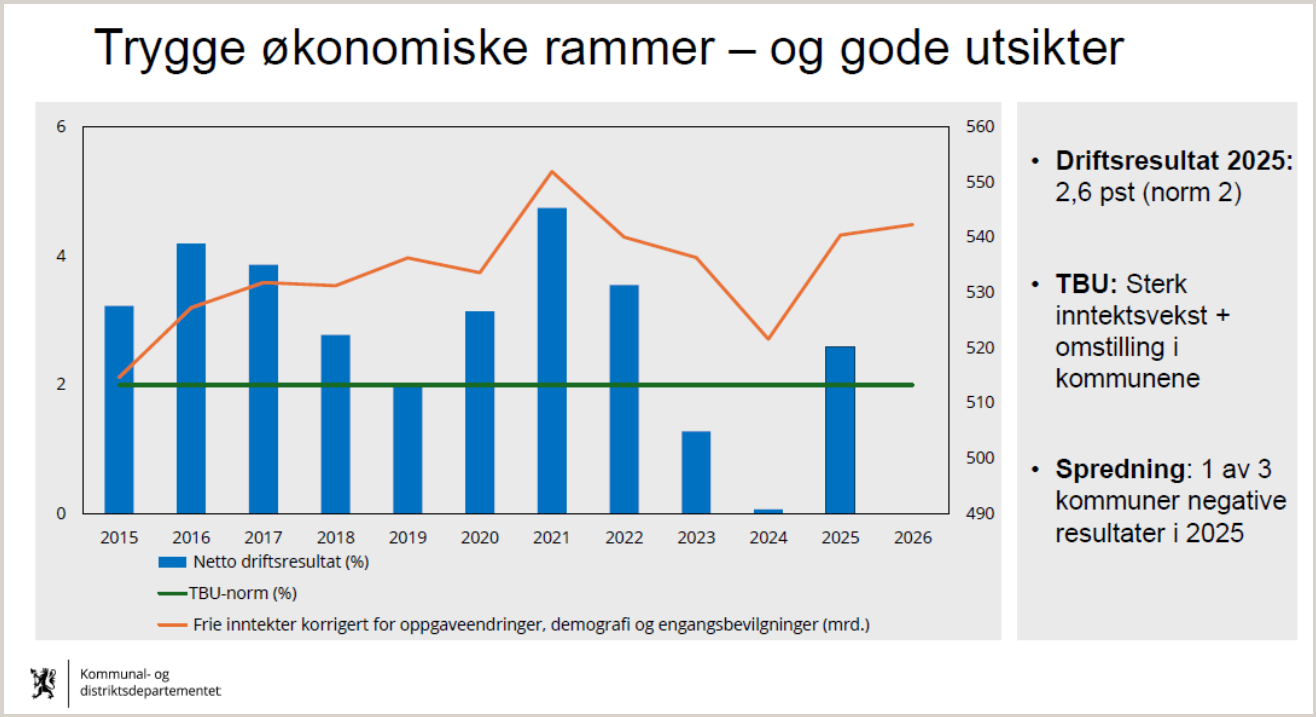

- Et mangfold av saker
  - Eldreomsorg
  - Skoleresultater/Pisa
  - Økonomi - Skolenedleggelser fremdeles
  - Mangel på arbeidskraft
  - Statlig styring-/kommunekommisjonen
  - Beredskap og samfunnssikkerhet

2026 Status kommunene

- I 2025 fikk kommunene økte inntekter over statsbudsjettet og mange kuttet i kostnader
- I 2026 har KDD sett 2025 resultatet og i budsjettet for 2027 har man valgt den laveste tildelingen i intervallet i kommuneproppen
- KS sin 2. kvartal undersøkelse konkluderer ikke, men kan tyde på svakere resultat enn 2 % for 2026

- Høyst usikkert om sektoren blir prioritert med nye tildelinger i sluttforhandlingene på stortinget

Men, når vi ser andre Vestfold-kommuners budsjett-fremlegg denne uken..

Færder

Kraftig økning i gebyrer, store kutt og drastiske innsparinger: – Det mest krevende budsjettet noensinne

Vil innføre ny skatt – og kutte millioner i skole og kultur: – Vi har jobbet med dette i lang tid

Kommunebudsjett 2027

Varsler flere tøffe kutt neste år

FORSLAG: Kommunedirektør Mette Vikan Andersen har lagt fram sitt budsjettforslaget for 2027. Foto: Kirvil Håberg

Av Knut-Erik Lahn

Oppdatert: 05.11.26 08:59
Publisert: 04.11.26 18:02

Kopier

Tønsberg kommune har snudd røde tall til pluss, men sparekuren er ennå ikke avsluttet.

Politikk

Vil legge ned fire skoler og to barnehager: – Økonomien vil ikke gå opp

ADVARTE: Kommunedirektør Marit Kobro er fortsatt like klar på at Larvik kommune må ta store grep for å møte framtidas utfordringer. Foto: Erik Werner Andersen

Av Erik Werner Andersen

Oppdatert: 27.10.26 14:40
Publisert: 27.10.26 14:21

Kopier

Larvik kommune budsjetterer med et overskudd på 116 millioner kroner. Men kommunedirektøren er fortsatt klar på at noe må gjøres med skolestrukturen fordi barnetallet er synkende.

Hva har skjedd siden budsjettvedtaket i 2025 -> oktober 2026

- Summen av tertialsakene og rammesaken, sammen med høyere kostnader i tjenestene, økte strømpriser og noe lavere skatteinntekter, har økt driftsutgiftene.
- Bidraget fra drift til investeringer er redusert med om lag 200 mill. kroner i perioden 2026–2030.
- Investeringsnivået ligger i hovedsak fast og skal møte langsiktige behov.
- Lavere bidrag fra drift øker behovet for lånefinansiering.
- Låneopptaket er om lag 300 mill. kroner høyere enn i gjeldende handlings- og økonomiplan.

Sandefjord har fortsatt en bærekraftig økonomi, men står overfor en gjeldsøkning kommunen ikke har hatt tidligere.

En effektiv kommune også i 2025

Netto driftsutgifter (NDU) i Sandefjord og G11 korr. til Sfj. utg.beh			
	Mer-/min.utg. i Sfj (mill. kr) i forhold til G11 korrigert til Sandefjords utgiftsbehov		
Tjenesteområde	2025	2024	2023
Barnehage	-14,4	3,2	1,2
Grunnskole	-4,8	1,7	9,0
Pleie og omsorg	8,8	-30,4	-58,4
Sosiale tjenester	-37,5	-29,5	-0,2
Barnevern	-86,1	-71,9	-57,0
Kommunehelse	-68,1	-48,7	-50,2
Administrasjon og landbruk	9,4	-17,9	4,3
Tj.områder som inngår i utgiftsutgjevningen	-192,7	-193,5	-151,3
Introduksjonsordningen	-8,9	0,9	2,6
Kultur	-11,6	-19,5	-17,0
Kirke	10,6	-1,4	-0,9
Tekniske tjenester	-14,1	30,7	-12,5
Interkomm. samarbeid (§ 27/28a - samarb.)	0,2	-0,5	-0,8
Tjenester utenfor ord. komm. ansvarsområde	-6,1	-3,5	-3,1
Tj.områder utenfor utgiftsutgjevningen	-30,0	6,8	-31,7
Pensjonsfunksjoner (utenfor utg.utj.)	27,8	-34,2	-21,9
Sum alle tjenester	-194,8	-221,0	-204,9
Sandefjords utgifter i % av utgiftene i G11	-3,8 %	-4,4 %	-4,4 %

- Likt kostnadsmessig som andre kommuner i gruppe 11 som ikke har eiendomsskatt
- NB: Tabellen tar ikke hensyn til elevtallet. For Grunnskole har Sandefjord 20 mill. kr høyere kostnader gitt elevtallet (flere i private skoler)
- Pleie og omsorg, stor endring – Har andre kommuner redusert betydelig på pleie og omsorg (sykehjemsplasser mm)? Sandefjord øker med 7% fra 2024-2025
- Effektiv «produksjon» kommunehelse
- Barnevern lavt, men kostnadene opp 6% i 2025 (og vekst i 2026)

Prioriteringer i budsjettet

SAMMEN FRAMOVER

Ansvarlighet og åpenhet

BÆREKRAFT

SOSIAL DIMENSJON	Redusere utenforskap og øke deltagelse. Styrke utdanning og læring gjennom livsløpet. Øke trygghet, livskvalitet og muligheten til å ivareta egen helse.
ØKONOMISK DIMENSJON	Sikre at kommuneøkonomien forblir sterk og tilpasses demografiendringer. Styrke verdiskaping, innovasjon og skatteinntekter. Bedre kommunens nærings- og bostedsattraktivitet.
MILJØMESSIG DIMENSJON	Styrke sentrum, tettsteder og lokalsentre, og fortette bolig- og næringområder. Redusere klimagassutslipp i tråd med nasjonale mål. Redusere forurensning til Oslofjorden og sikre naturmangfoldet.

Bærekraftsmål #17 "Samarbeid"

Øke digital modenhet og kompetanse, sikre tilstrekkelig kompetent arbeidskraft og redusere risiko for hendelser og konsekvenser av disse.

SANDEFJORD KOMMUNE

Viktige føringer i budsjettet

- Ta høyde for behov som følger demografien og gamle bygg med vedlikeholdsbehov
- Prioritere tiltak som støtter oppunder samfunnsplanen
- Holde igjen i forhold til økte kostnader

- Prioritere investeringer når de fremmer god struktur for fag og drift
- Prioritere driftstiltak når de bidrar til forebygging av framtidig tjenestebehov

⇒ Bidrar til økonomisk handlingsrom over tid

Befolkningsutvikling Sandefjord SSB MMMM

	2026	2031	2036	2041	2046	2051
0 - åringer	565	581	612	614	600	582
Barnehage (1-5 år)	3 051	3 119	3 248	3 352	3 330	3 252
Grunnskole (6-15 år)	7 798	7 344	7 021	7 241	7 461	7 526
Videregående (16-19 år)	3 343	3 208	3 173	2 865	2 975	3 041
Voksne (20-66 år)	39 708	40 494	40 834	40 872	40 881	41 020
Eldre (67-79 år)	8 827	9 230	10 119	10 961	11 339	11 230
Eldre (80-89 år)	3 171	4 011	4 523	4 904	5 415	6 070
Eldre (90 år og eldre)	599	704	924	1 224	1 422	1 598
Total	**67 062**	**68 691**	**70 454**	**72 033**	**73 423**	**74 319**

- 800 færre elever i grunnskole i 2036
- Noen flere til å «gjøre jobben» 20-66 år i 2036
- 1 700 flere over 80 år i 2036

800 færre elever i grunnskole

Noen flere til å «gjøre jobben» 20-66 år

1 700 flere over 80 år

Prioriteringer/-hovedprofil

- **Tiltak for personer med utviklingshemming og/eller autisme-spekterforstyrrelser:**
  - To bemannede omsorgsboliger for 15 brukere tas i bruk i 2027
  - Ny avlastningsbolig tas i bruk i 2027
  - Arbeidssenteret og ambulerende tjenester med 1 årsverk hver
  - Om lag 30 nye årsverk i planperioden
- **Tiltak for eldre**
  - 38 nye sykehjemsplasser tas i bruk til 2030 (Nygård 36 og Mosserød 2)
  - For 2027-> hjemmesykepleie 4 årsverk og oppstart digital tjeneste (2029 selvfin.), legeårsverk bo- og behandlingssentre og årsverk til dagaktivitet demenssykdom
  - Investeringer i nye sykehjemsplasser i Stokke (ferdig 2031)
  - Omsorgsboliger på kommunehustomten i Stokke

Prioriteringer/-hovedprofil

- **Tiltak for barn/unge**
  - Tidsbegrenset 2-årig prioritering: Toppet bemanning i barnehager i 2026 og 2027 og laget rundt eleven for skoleårene 26/27 og 27/28
  - Ombygging av Ormestad til større barnehage
  - Ny skole Sentrum/øst kan tas i bruk 2031
- **Utenforskap**
  - Videreføring av tidligere innsatser og egen sak om prioriteringer
  - Viderefører budsjetter til boligfornyelse med muligheter for leie til eie
- **Innbyggere**
  - Vann-, avløps- og renovasjonsgebyrene ble redusert med 7 % i 2026, for 2027 er økningen på 3,4 % og lavere enn forventet lønnsvekst
  - Uendret makspris i barnehager (ingen KPI justering)
  - Gang- og sykkelveitiltak og trafikksikkerhetstiltak
  - Leie av nye lokaler i Stokke, bibliotek, cafe, base fra 2030
  - Oppgradering av tilfluktsrom (beredskap) og oppgraderinger kirker
  - Saksbehandling med bedre og mer digitaliserte løsninger (adm. og innbyggere)

Prioriteringer/-hovedprofil

- **Klimatiltak**
  - 28 mill. kr i tiltak 2027-2030 innen belysning, lading og driftskontroll
  - 10 mill. kr i ENØK i 2027. Avvente en vurdering av evt. lønnsomme prosjekter. Flere el-biler er egen budsjettpost og ikke inkludert.
- **Innsparinger**
  - Fullfører «økonomisk balanse 2026» i planperioden
  - Nytt: Digitalisering og «Robokommune» - effektive adm. prosesser
- **Ordinære investeringer totalt i 2027-2030**
  - På nivå med rammesaken og 1,7 milliarder
  - Lånegrad på 35 % i gjennomsnitt, men øker gjelden med 300 mill. kr
- **Investeringer selvkost for 2,2 milliarder totalt i 2027-2030**

Usikkerhet/kommende prioriteringer?

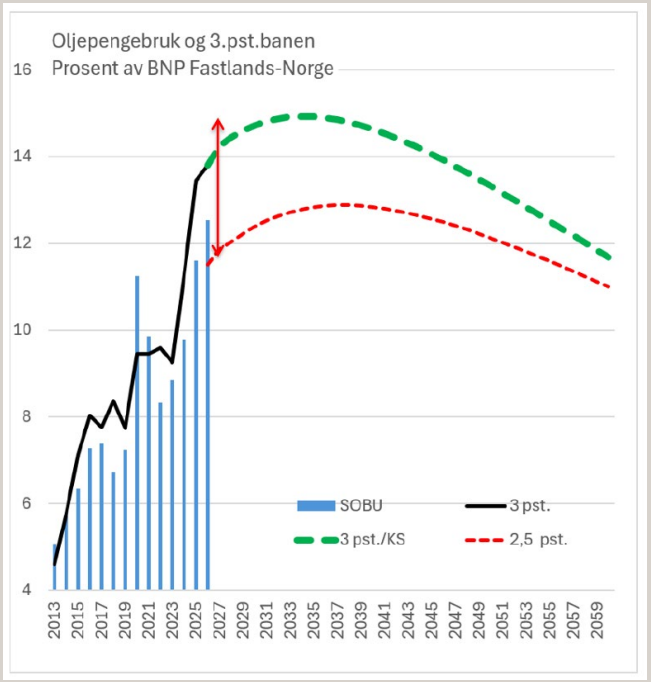
- **Ivaretakelse av eksisterende bygningsmasse, eksempler**
  - Hjertnes som kino og kulturarena, kun innarbeidet deler av behovet
  - Estetisk, men også funksjonelt i eksisterende skoler og barnehager (egen sak), men også andre bygg
- **Temaplan Næring**
  - Næringslivet utfordrer kommunen på økt aktivitet for å øke byens attraksjon, spesielt utviklingen av mobilitet er kostnadskrevende
- **Tivolitomta og nytt bibliotek og kulturskole**
  - Realisering av prosjektet er i denne planen ikke innarbeidet med drifts- eller investeringsmidler for et ferdig bygg. 7 000 kvm er en økning i arealbruken og betydelig satsing som må innarbeides etter 2030
- **Tilgang til arbeidskraft, konkurranse om hodene**
- **Generelt:**
  - Statens fremtidige evne og prioritering ved finansiering av kommunesektoren, rentenivåene, årlig skatteinngang mm.

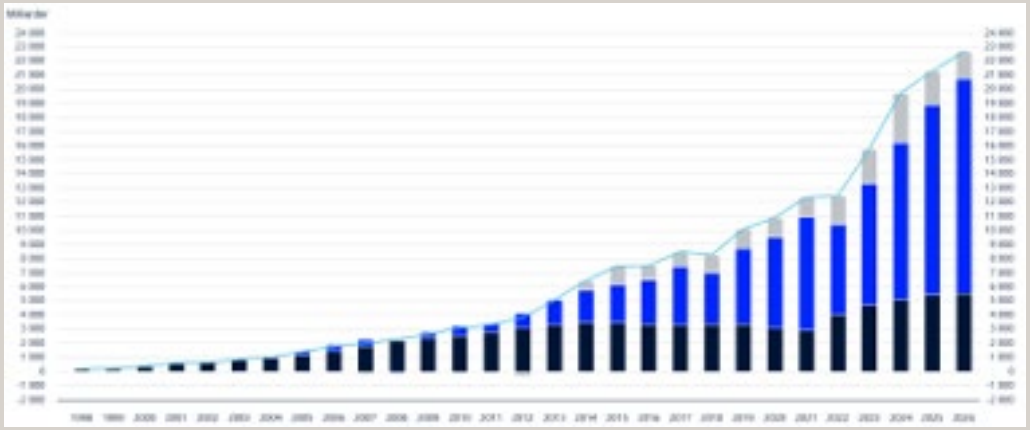

Noen hovedtalltall i budsjettet

25 % av statsbudsjettet finansiert av statens pensjonsfond utland - Oljepengebruk

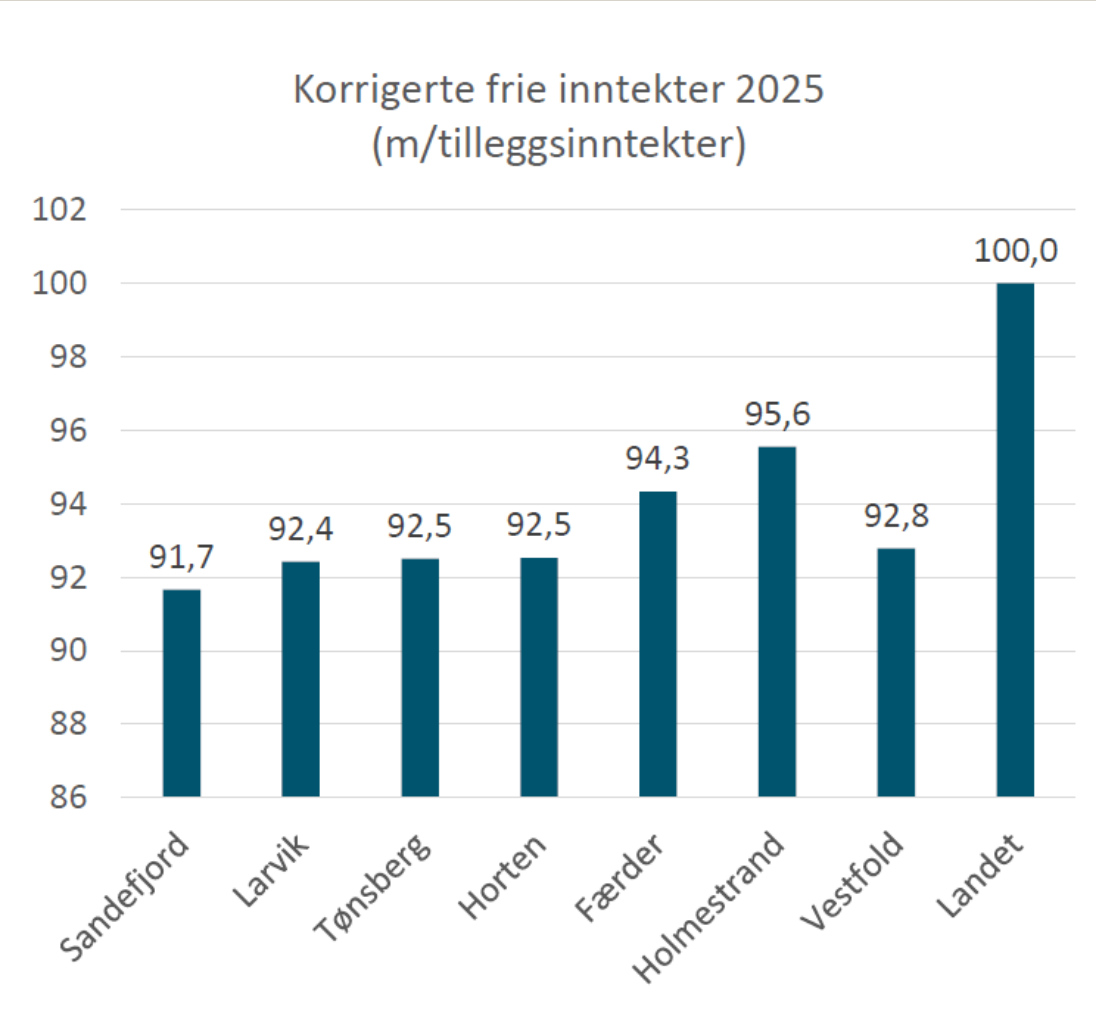

- Rekordhøyt forbruk etter rekordhøy avkastning
- Likevel, alle vil ha mer..
- Utfordringer løses med $
- Utviklingen fremover har mye å si for kommunesektorens finansiering

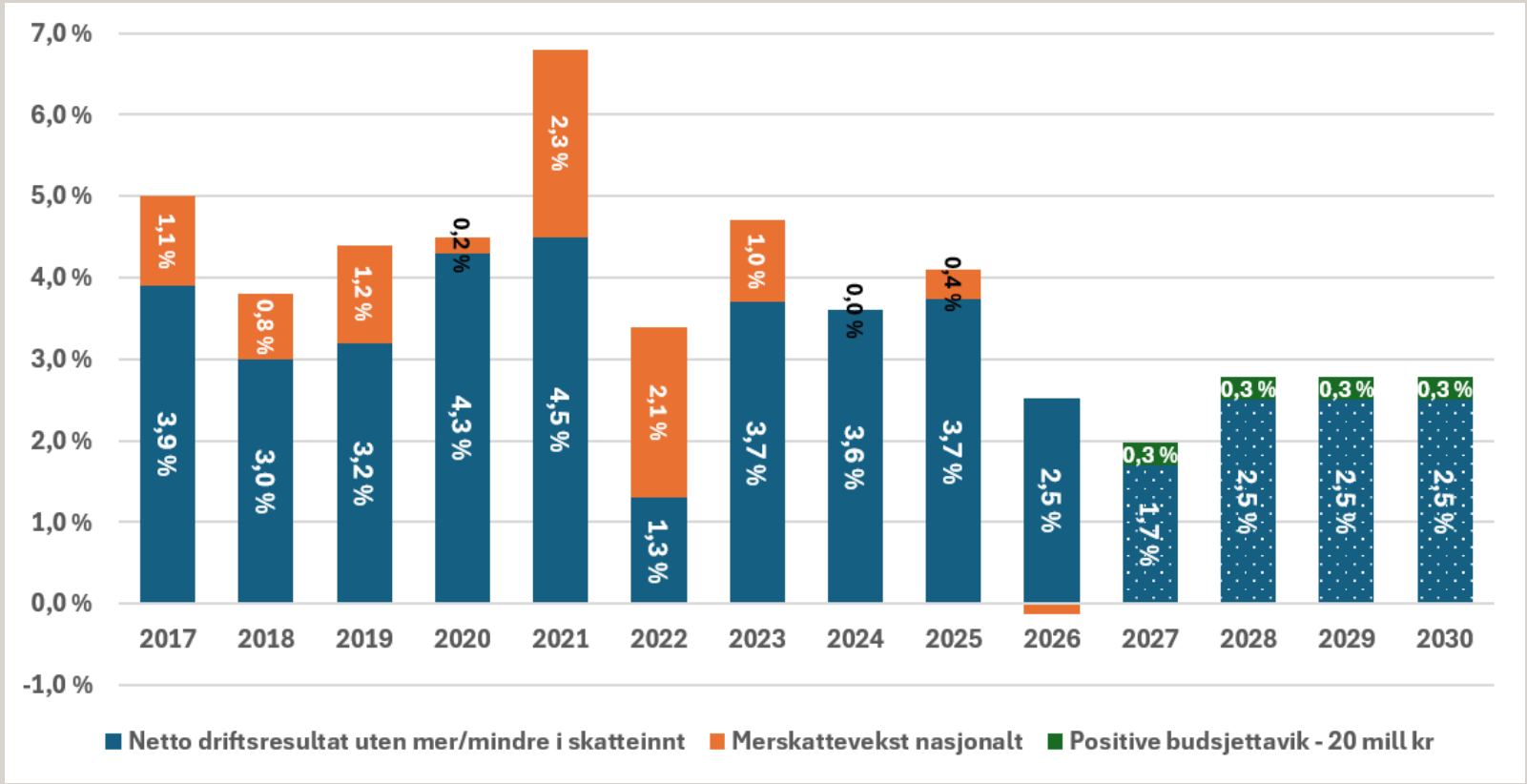
Kommunens korrigerte frie inntekter.
Bare 4 kommuner med svakere inntektsgrunnlag (Noe er frivillig)

- 96% av landsgjennomsnittet når man ser på skatt og rammetilskudd
- Men, kommunene har andre inntekter
- Eiendomsskatt, havbruksfond, konseksjonskraft
- Tar vi med disse har vi nesten det laveste inntektsnivået i landet

Utviklingen i netto driftsresultat 2017-> med skatteeffekten

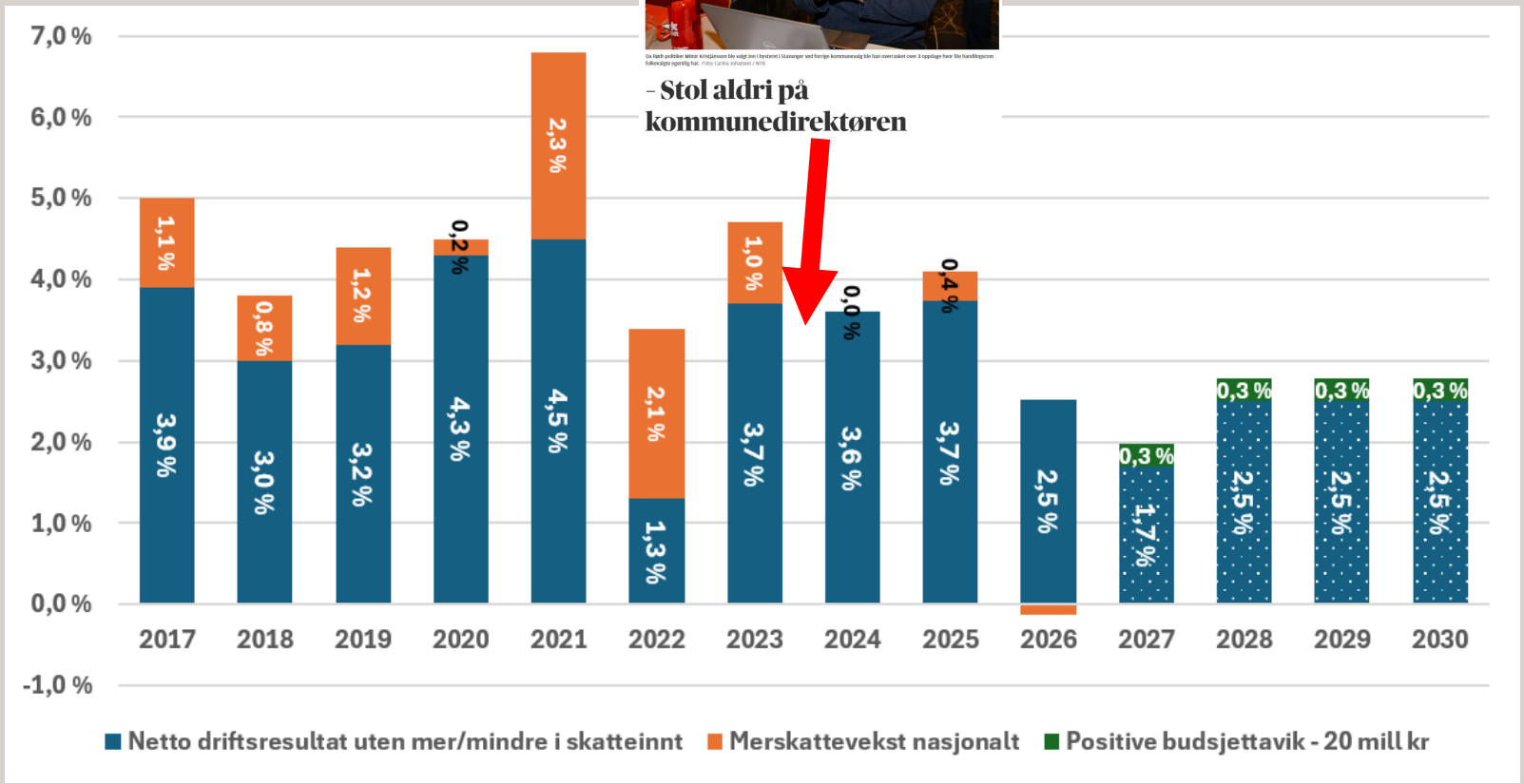
- 2017-2025 gjennomsnitt 4,5 % inkl. 1 % fra skatt
- 2017-2023 med 1,2 % høyere skatt
  - Staten bommet på utbytteeffekt og pandemi
- HØP 2027-2030 gjennomsnitt 2,3% eller 2,6% med 20 mill. kr i positive årlige avvik

Utviklingen i netto driftsresultat 2017-> med skatteeffekten

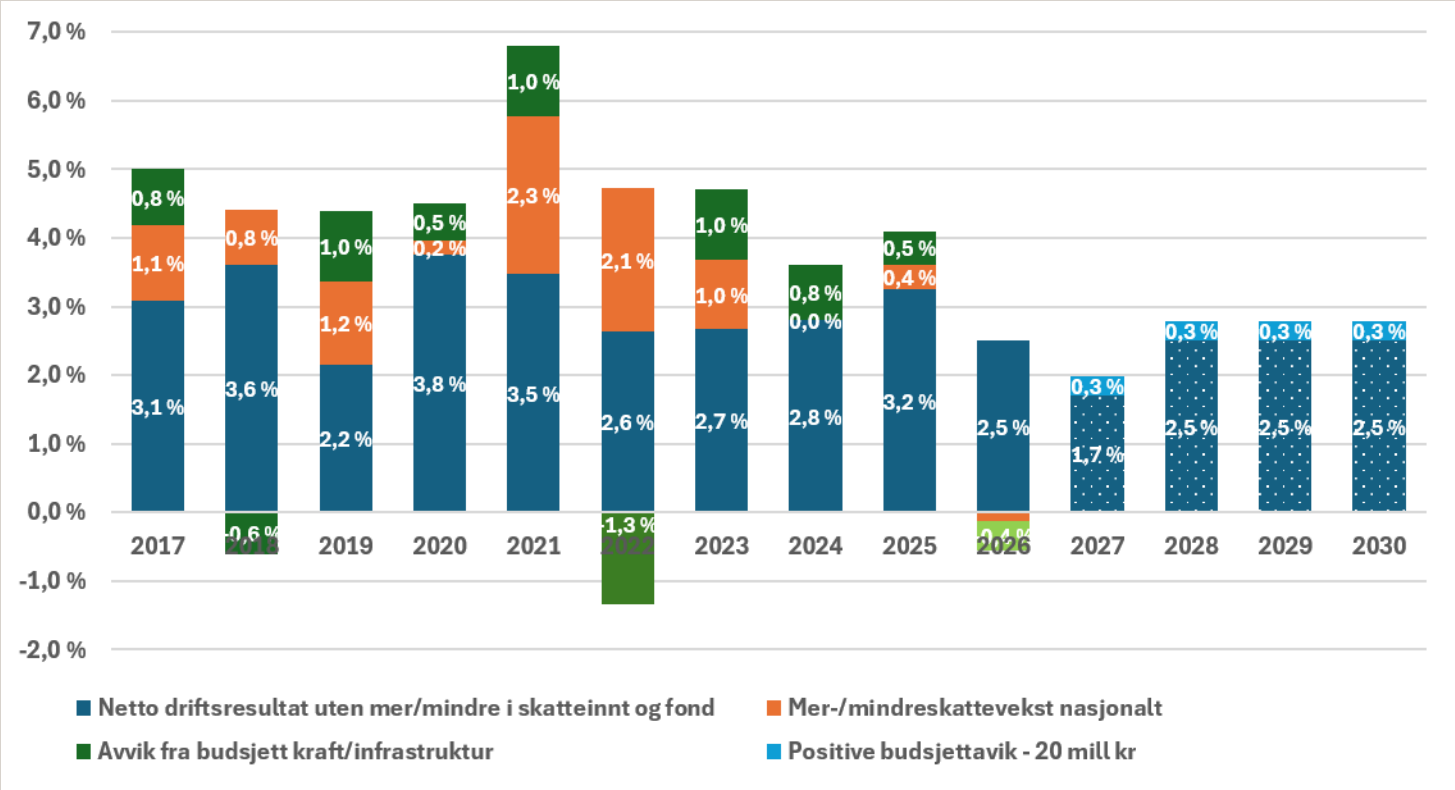
– Stol aldri på kommunedirektøren

- 2017-2025 gjennomsnitt 4,5 % inkl. 1 % fra skatt
- 2017-2023 med 1,2 % høyere skatt
  - Staten bommet på utbytteeffekt og pandemi
- HØP 2027-2030 gjennomsnitt 2,3% eller 2,6% med 20 mill. kr i positive årlige avvik

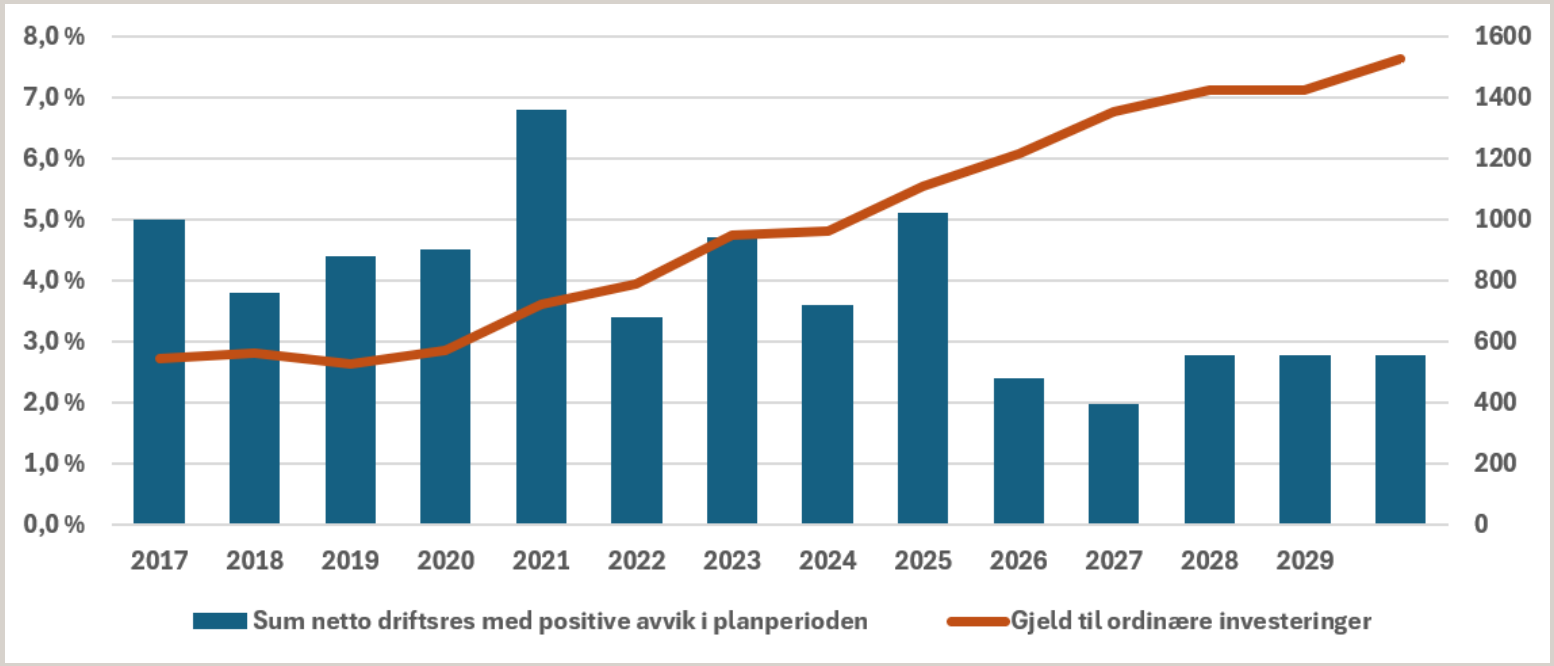
Utviklingen i netto driftsresultat 2017-> med skatteeffekten og budsjettavvik kraft-/infrastrukturfondet

- Budsjettavvik kraft og infra-strukturf. i 2017-2025 på 0,4%
  - I svake år (2018 og 2022), kompensert med skatteinntekter
- I 2026
  - Varslet en liten skattesvikt
  - P.t lavere fondsavkastning
- Ekstra skatteinntekter og finansinntekter løftet netto driftsresultat fra 3,0% til 4,5% i perioden 2017-2025
- Tror vi på feilberegninger av skatt framover og høyere enn budsjetterte finansinntekter?

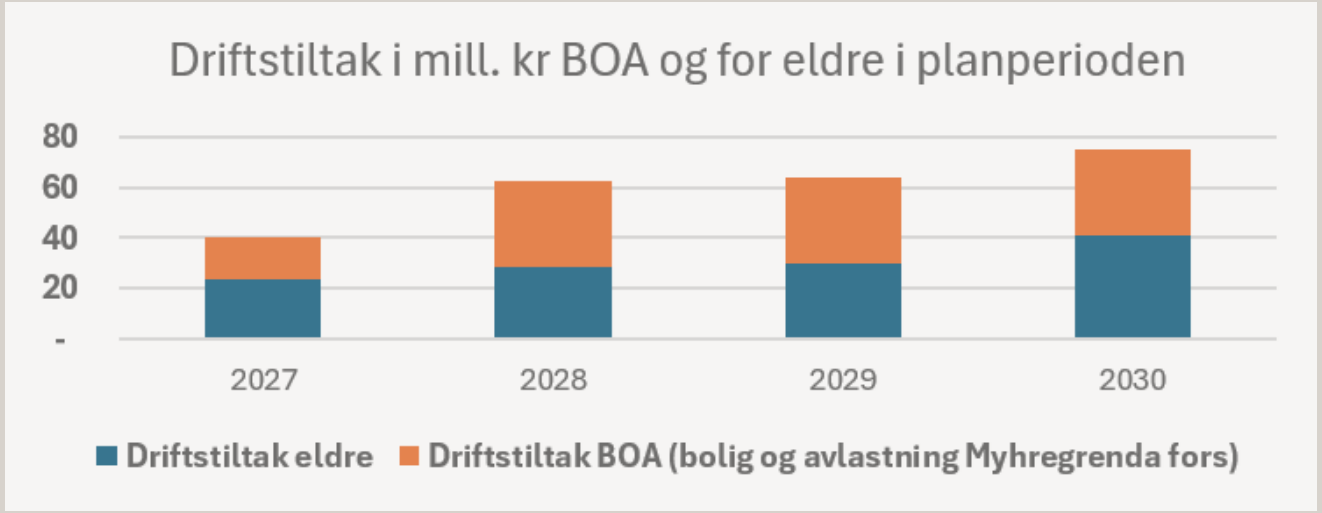
Netto driftsresultat og gjeld

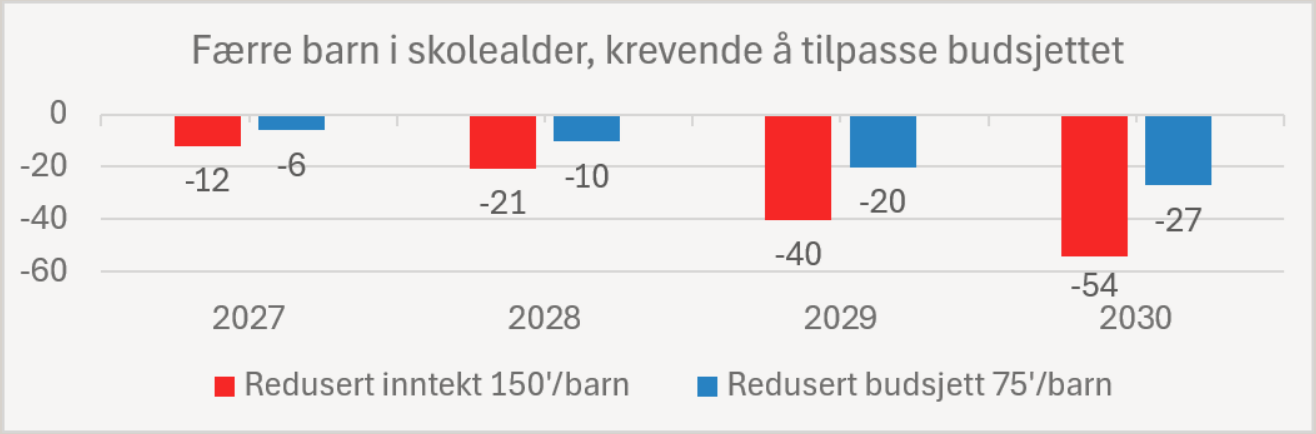
- Perioden 2017-2025 viser at det selv med «gode» resultater er krevende å gjennomføre større investeringer uten å låne

Budsjetterer betydelig økning i kostnader BOA* og eldre, reduksjon på skole i 2027 – justerer årlig ift elevtall

- Budsjettert til HSO i forslag til plan
- I tillegg er det fremdeles reservert demografimidler (flere brukere hjemme-sykepleie, sentertj. BOA mm.)

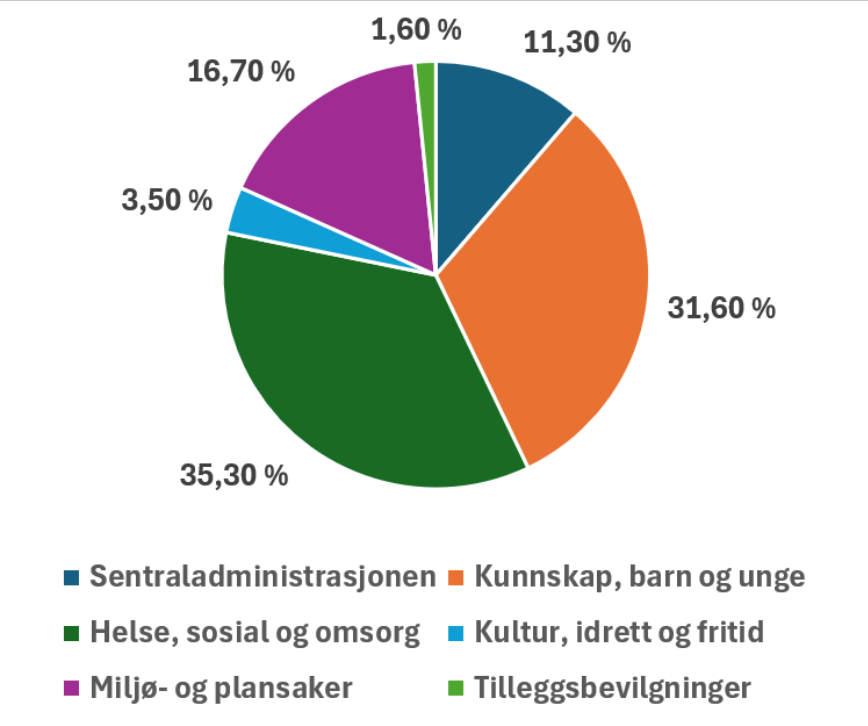

- Krevende å tilpasse seg budsjettmessig til færre i skolen
- Staten forutsetter at kommunene tilpasser seg
- SSB MMMM, nedgang frem til 2035

** Personer med utviklingshemming og/eller autismespekterforstyrrelser*

Hovedtallene i budsjettet – Brutto

- Totale driftsinntekter 7,09 mrd. kr
- Totale driftsutgifter 6,94 mrd. kr
- Netto finans m/avdrag 0,03 mrd. kr
- Netto driftsresultat 0,12 mrd. kr

- Fordelt totale brutto driftsutgifter i prosent i paidiagrammet

Generelle forutsetninger 2027

Konsumprisvekst:	**2,70 pst.**
Lønnsvekst:	**4,00 pst.**
Deflator (prisvekst kommuner)	**3,80 pst.**
Pengemarkedsrente:	**5,00 pst.**
Avkastning kraft-/ infrastrukturfondet:	**7,20 pst.**

Illustrasjonfoto av norske penger.

Foto: Mostphotos

Pensjonskostnader felles (inkl. EK-tilsk.)

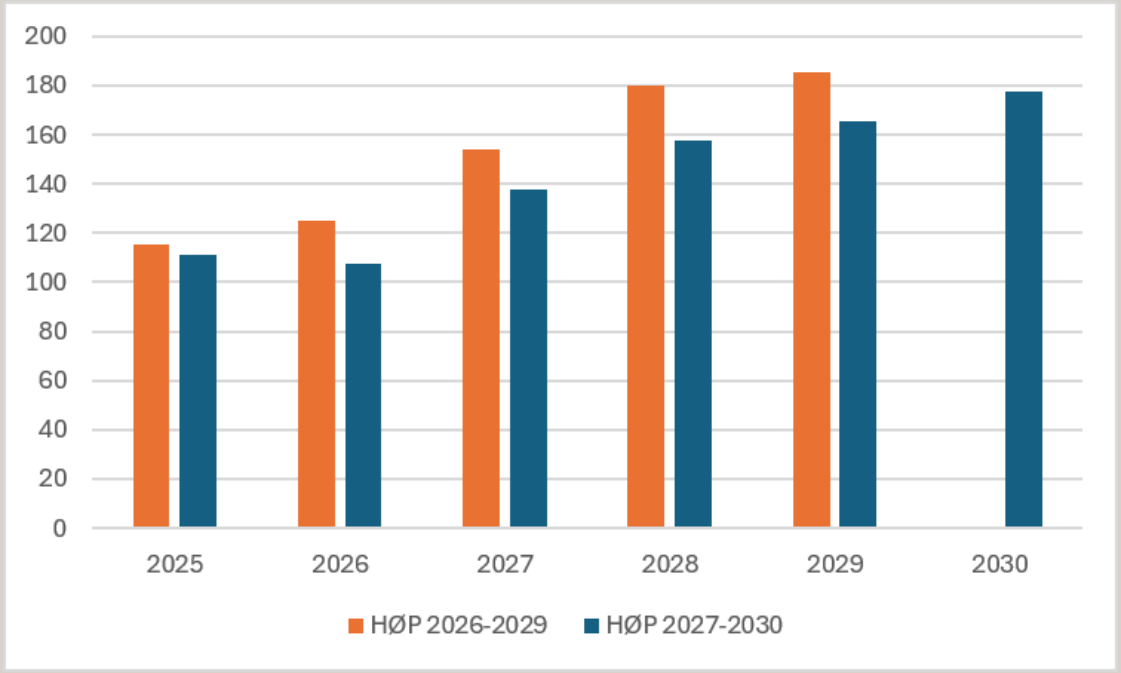

Foto Ingerid Heggelund,

Bidrag fra drift til investeringer

DRIFTSBUDSJETT (Bevilgningsoversikt - drift, omarbeidet)					
(beløp 2027-2030 i 1 000 2027-kr)	Reg. bud. 2026	BUDSJETT 2027	2028	2029	2030
Rammetilskudd	-2 651 800	-2 772 700	-2 801 000	-2 841 900	-2 877 900
Inntekts- og formueskatt	-2 581 000	-2 719 000	-2 719 000	-2 719 000	-2 719 000
Andre generelle driftsinntekter	-13 303	-14 290	-12 457	-11 203	-9 399
Sum generelle driftsinntekter	-5 246 103	-5 505 990	-5 532 457	-5 572 103	-5 606 299
Nto. ramme for komm.områdene	5 097 808	5 334 028	5 280 803	5 271 663	5 283 394
Renteinntekter	-220 039	-267 699	-263 418	-254 978	-237 877
Utbytter	-2 596	-2 300	-2 800	-2 800	-2 800
Lånerenter	148 786	202 004	222 013	239 242	255 070
Avdrag - ord. inv.	55 698	65 683	70 845	73 797	73 216
Avdrag - selvkostinv.	26 024	31 289	34 362	41 060	48 439
Netto finansutgifter	7 873	28 977	61 002	96 321	136 048
Netto avsetninger	-289 481	59 701	81 783	-57 181	-147 143
Overført til investeringsprosjekter	429 903	83 284	108 869	261 300	334 000
Herav: fra driftsfond	372 878	23 481	911	60 381	150 778
fra årets drift	**57 025**	**59 803**	**107 958**	**200 919**	**183 222**
Avs. til senere års ord. investeringer	80 000	80 000	80 000		
Driftens bidrag til årets og senere års ord. inv.	**137 025**	**139 803**	**187 958**	**200 919**	**183 222**

- For liten andel av inntektene disponeres til investeringer sett i forhold til situasjonen for ett år siden

Investeringsprosjekter

INVESTERINGSPROSJEKTER					
	BUDSJETT				Sum
(beløp 2027-2030 i 1 000 2027-kr)	2027	2028	2029	2030	2027-2030
Ordinære investeringer (netto)	407 184	359 150	397 400	529 100	1 692 834
Investeringer i selvkostområder	439 600	520 370	606 900	613 900	2 180 770
Investeringsprosjekter (netto)	846 784	879 520	1 004 300	1 143 000	3 873 604
Overført fra årets drift	59 803	107 958	200 919	183 222	551 902
Overført bruk av driftsfond	23 481	911	60 381	150 778	235 551
Bruk av investeringsfond	122 500	110 651	60 000	28 000	321 151
Lån til ordinære investeringer	201 400	139 630	76 100	167 100	584 230
Lån til selvkostområder	439 600	520 370	606 900	613 900	2 180 770
Sum finansiert:	846 784	879 520	1 004 300	1 143 000	3 873 604
Lånegrad for ordinære investeringer	49 %	39 %	19 %	32 %	35 %

Gang og sykkelveier – prioriteringene vises under Bydrift og følges opp i egen sak

Prosjekt	2027	2028	2029	2030
Administrasjonskostnader	kr 1 100 000	kr 1 100 000	kr 1 100 000	kr 1 100 000
Trafikksikkerhet formålsbygg	kr 1 500 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000	kr 1 500 000
Trafikksikkerhet generelt	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 1 000 000
Veløyveien bygge om 2 kryss	kr 10 500 000			
Vardeveien GS (etappe 1 Ringkollen-Vesterøyveien)	kr 4 800 000	kr 4 800 000		
Gryteveien omlegging vei		kr 1 500 000		
Årøveien GS (etappe 1 +2 Alonsokrysset - Solløkkasletta)	kr 15 000 000	kr 15 000 000		
Årøveien GS (etappe : Solløkkasletta - Nesskogen)		kr 7 300 000	kr 7 300 000	
Gryteveien GS (etappe 1 Vennerød - Valbergveien)	kr 500 000	kr 5 500 000	kr 5 500 000	
Årøveien etappe 4 (Årøveien 92 - Østre Nesveien utvida veiskulder)	kr 6 500 000			
Pindsle utbyggingsavtale	kr 1 600 000			
Skolestruktur etappe 2		kr 1 000 000	kr 1 000 000	kr 5 000 000
Øvre Laskenvei fortau (Ringveien - Raveien)			kr 6 900 000	
Lahelleveien GS				kr 2 000 000
Vardeveien GS (etappe 2 Ringkollen - Kamfjordåsen)				kr 300 000
Sum	kr 42 500 000	kr 38 700 000	kr 24 300 000	kr 10 900 000
Gryteveien GS (etappe 2 Valbergveien - Dalenveien)		kr 7 500 000	kr 7 500 000	
Skolestruktur etappe 2				kr 15 000 000
DELSUMutenfor ramme	kr -	kr 7 500 000	kr 7 500 000	kr 15 000 000

Oppfyllelse av økonomiske mål

ØKONOMIPLANEN I FORHOLD TIL DE ØKONOMISKE MÅLENE								
		Regn.	bud.	bud.	BUDSJETT			
	(beløp 2027-2030 i mill. 2027-kr)	2025	2026	2026	**2027**	**2028**	**2029**	**2030**
1	Brutto driftsresultat uten avskrivninger skal være positivt	385	233	175	149	236	278	317
2	Netto driftsresultat (minst 3,0 %)	5,9 %	3,4 %	2,4 %	1,7 %	2,5 %	2,5 %	2,5 %
3	Driftens bidrag til årets og senere års ordinære investeringer (minst 2,5 %)	3,4 %	3,3 %	2,0 %	2,0 %	2,6 %	2,8 %	2,5 %
4	Lånegrad for netto ordinære investeringer (maks. 50 %)	45 %	39 %	28 %	49 %	39 %	19 %	32 %
5	Overskudds- og Kapitalfondet 31.12. (minst 15 mill. kr)	376	142	156	108	48	44	15

- #2 - Netto driftsresultat, ett godt langsiktig mål, men i planperioden blir det påvirket av netto bruk av flyktningefondet (mot 0.- i 2030) og selvkostfond

- #3 Driftens bidrag til investeringer = andelen av kommunens totale inntekter som disponeres til investeringer. Med gjeldende investeringsplaner kan man nå målet, men gjelden øker samtidig. Er målet satt for lavt?

Kommunalområdene

Vesterøya skole åpnet høsten 2026.

Foto: Oscar Alexander Hermansson

Kunnskap, barn og unge

Vesterøya skole åpnet høsten 2026.
Foto: Oscar Alexander Hermansson

Kunnskap, barn og unge

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Opprinnelig budsjett	1 992 974	1 992 974	1 992 974	1 992 974
Sum Vedtak forrige periode	*-6 100*	*-27 600*	*-27 600*	*-27 600*
Sum Budsjettendring i år	*-3 796*	*-7 823*	*-7 369*	*-7 369*
Sum Andre endringer	*142*	*-5 377*	*-5 877*	*-6 377*
Sum Lønns- og prisvekst	*86 468*	*86 468*	*86 468*	*86 468*
Konsekvensjusteringer	76 714	45 668	45 622	45 122
Konsekvensjustert ramme	2 069 688	2 038 642	2 038 596	2 038 096
Innsparingstiltak				
Legge ned Vardenlia og Ringkollen barnehager - flytte til Ormestad	0	-300	-630	-1 230
Sum Innsparingstiltak	*0*	*-300*	*-630*	*-1 230*
Nye tiltak				
Svømming i barnehage - kommunal tilskuddsordning	450	450	450	450
Sum Nye tiltak	*450*	*450*	*450*	*450*
Realendringer	450	150	-180	-780
Ramme 2027-2030	2 070 138	2 038 792	2 038 416	2 037 316

Vesterøya skole åpnet høsten 2026.

Foto: Oscar Alexander Hermansson

Kunnskap, barn og unge

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Investeringsprosjekter										
Ny skole sentrum/øst	2 000	0	85 000	0	117 000	0	232 000	0	436 000	0
Ny skole sentrum/øst etappe 3	0	0	0	0	0	0	5 000	0	5 000	0
Ombygging Ormestad skole til barnehage	46 000	0	30 300	0	0	0	0	0	76 300	0
Oppgradering/tilpasninger KBU-bygg	15 000	0	15 000	0	15 000	0	15 000	0	60 000	0
Sum Investeringsprosjekter	**63 000**	**0**	**130 300**	**0**	**132 000**	**0**	**252 000**	**0**	**577 300**	**0**

Sandar herredshus, renovert 2026, her holder enhet for psykisk helse og rus til.

Foto: Eivinn Ueland

Helse, sosial og omsorg

Sandar herredshus, renovert 2026, her holder enhet for psykisk helse og rus til.

Foto: Elvinn Ueland

Helse, sosial og omsorg

Driftskonsekvens av investeringer				
Room-mate, Nygård, Kamfjord og Andebu	550	1 250	1 400	1 400
Sum Driftskonsekvens av investeringer	***550***	***1 250***	***1 400***	***1 400***
Nye tiltak				
Ambulerende tjenester BOA (1 årsverk)	570	850	850	850
Dagaktivitet for personer med demenssykdom (1 årsverk)	535	800	800	800
Dagtilbud BOA (arbeidssenter) (1 årsverk)	750	750	750	750
Driftskostnader og etablering av lokaler til samlokalisering av dagaktivitet for personer med demenssykdom	200	0	0	0
Driftskostnader og etablering av nytt lager for hjelpemidler	1 342	650	650	650
Hjemmesykepleie (4 årsverk)	4 000	4 000	4 000	4 000
Legeårsverk BBS (bo- og behandlingssentere)	1 000	1 500	1 500	1 500
Medisindispensere	252	378	378	378
Mosserød, 2 nye plasser fra 2027	2 800	2 800	2 800	2 800
Prosjekt digital hjemmesykepleie	4 000	3 000	1 000	0
Psykososialt kriseteam - ny innretning	760	760	760	760
Samlokalisering hjemmesykepleie - ekstern bistand	700	0	0	0
Økt bruk av plasser på Nygård	12 100	18 100	21 200	33 600
Sum Nye tiltak	***29 009***	***33 588***	***34 688***	***46 088***
Realendringer	**29 559**	**34 838**	**36 088**	**47 488**
Ramme 2027-2030	**2 022 695**	**2 028 178**	**2 030 028**	**2 046 208**

Sandar herredshus, renovert 2026, her holder enhet for psykisk helse og rus til.

Foto: Eivinn Ueland

Helse, sosial og omsorg

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Investeringsprosjekter										
Dagaktivitet demens	8 000	0	0	0	0	0	0	0	8 000	0
Diverse investeringer HSO	4 300	-300	4 000	0	4 000	0	4 000	0	16 300	-300
Lager for hjelpemidler	4 200	0	0	0	0	0	0	0	4 200	0
Nye sykehjemsplasser i Stokke	20 000	0	60 000	0	335 000	-160 000	350 000	-153 000	765 000	-313 000
Omsorgsbolig BOA	0	0	0	0	0	0	2 000	0	2 000	0
Room-mate institusjon	3 700	0	1 000	0	0	0	0	0	4 700	0
Utskifting velferdsteknologi HSO	0	0	2 000	0	2 000	0	2 000	0	6 000	0
Utvikling, kjøp og salg av boliger	32 000	-16 000	32 000	-16 000	32 000	-16 000	32 000	-16 000	128 000	-64 000
Vesterå t omsorgsbolig (8-erbolig BOA	87 000	-13 726	0	0	0	0	0	0	87 000	-13 726
Sum Investeringsprosjekter	**159 200**	**-30 026**	**99 000**	**-16 000**	**373 000**	**-176 000**	**390 000**	**-169 000**	**1 021 200**	**-391 026**

Laskenparken lekeplass ved Haukerød.

Foto: Sofie Viker Broen

Kultur, idrett og fritid

Laskenparken lekeplass ved Haukerød.

Foto: Sofie Viker Broen

Kultur, idrett og fritid

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Driftskonsekvens av investeringer				
Opparbeidelse/rehabilitering av friområder	40	80	120	160
Sum Driftskonsekvens av investeringer	***40***	***80***	***120***	***160***
Innsparingstiltak				
Effektivisering av tjenester fra dokumentsenteret	-375	-1 125	-1 125	-1 125
Redusert vekst i faste driftstilskudd til frivillige lag og foreninger	-350	-350	-350	-350
Sum Innsparingstiltak	***-725***	***-1 475***	***-1 475***	***-1 475***
Nye tiltak				
Frivilliguka	100	100	100	100
Hjertnes 10-års vedlikeholdsplan	1 000	1 000	1 000	1 000
Kor for pårørende, beboere på sykehjem og i omsorgsboliger i Stokke	200	200	200	200
Tilskudd til ferdigstillelse av "garasjen" ved Sti for Øye	200	0	0	0
Tilskudd til julegrantenning Sandefjord Byen Vår	50	50	50	50
Transporttjenester frivilligsentralene	300	300	300	300
Sum Nye tiltak	***1 850***	***1 650***	***1 650***	***1 650***
Realendringer	1 165	255	295	335
Ramme 2027-2030	171 891	169 713	169 753	169 793

Laskenparken lekeplass ved Haukerød.

Foto: Sofie Viker Broen

Kultur, idrett og fritid

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Investeringsprosjekter										
Navnede minnelunder	1 300	0	1 300	0	1 200	0	1 200	0	5 000	0
Opparbeidelse/rehabilitering av parker og friområder	2 500	0	2 500	0	2 500	0	2 500	0	10 000	0
Oppgradering av kirkebygg	6 500	-3 250	5 100	-2 550	0	0	0	0	11 600	-5 800
Oppgradering av lekeplasser	3 000	0	3 000	0	3 000	0	3 000	0	12 000	0
Oppgradering barneavdeling biblioteket	200	0	0	0	0	0	0	0	200	0
Oppgradering og rehabilitering av idrettsanlegg	8 500	-1 000	9 000	-1 000	9 000	-1 000	9 000	-1 000	35 500	-4 000
Oppgradering og vedlikehold av kapell	900	0	0	0	0	0	0	0	900	0
Plan for rekreasjon og tilgjengelighet i indre Sandefjordsfjorden	2 000	0	2 000	0	2 000	0	2 000	0	8 000	0
Sum Investeringsprosjekter	**24 900**	**-4 250**	**22 900**	**-3 550**	**17 700**	**-1 000**	**17 700**	**-1 000**	**83 200**	**-9 800**

Mye vann på brygga.

Foto: Sigfrid Kvasjord

Miljø- og plansaker

Mye vann på brygga.

Foto: Sigfrid Kvasjord

Miljø- og plansaker

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2027	2028	2029	2030
Driftskonsekvens av investeringer				
Belysning i kommunale bygg (EU-direktiv)	-400	-800	-800	-800
Bil- og maskinpark - utv. og utskiftning (ikke selvkost)	230	470	670	870
Driftsovervåking - Sentral driftskontroll (SD)	-100	-200	-300	-400
ENØK-tiltak diverse bygg	-200	-400	-400	-400
GS-veier og trafikksikkerhetstiltak	600	1 200	1 800	2 400
Oppgradering av tilfluktsrom	500	500	500	1 200
Strømforsyning ladestasjoner (tjenestebiler)	100	200	300	400
Thor Dahls gate etappe 2	250	500	500	500
Utvikling Sandefjord rådhus	0	-5 600	-7 000	-7 000
Sum Driftskonsekvens av investeringer	***980***	***-4 130***	***-4 730***	***-3 230***

Mye vann på brygga

Foto: Sigfrid Kvasjord

Miljø- og plansaker

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Nye tiltak				
Beredskap - Nødstenging av ventilasjonsanlegg	1 000	0	0	0
Driftskostnader og etablering av lokaler til samlokalisering av dagaktivitet for personer med demenssykdom	1 765	1 765	1 765	1 765
Driftskostnader og etablering av nytt lager for hjelpemidler	1 575	1 890	1 890	1 890
Geoteknisk vurdering, fortettingssoner	0	750	750	750
Inntreden i Vestfold brann og redning IKS (VBR)	12 394	12 353	12 322	11 935
Kartlegging asbest kommunale bygg	2 000	2 000	0	0
Kartlegging vedlikehold kirkebygg	1 000	0	0	0
Kommunesamarbeid om geodataløsninger	100	0	0	0
Leiekostnader til samlokalisering for helsestasjon Kroken og Varden	0	480	740	740
Naturskade - kommunal egenandel	250	250	250	250
Omregulering eksisterende bussterminal	1 500	0	0	0
Reguleringsplan Engø (båthavn og parkering)	500	0	0	0
Salg av boliger - netto reduserte husleieinntekter	1 000	3 000	5 000	5 000
Sum Nye tiltak	*23 084*	*22 488*	*22 717*	*22 330*
Realendringer	24 064	18 358	17 987	19 100
Ramme 2027-2030	383 446	329 009	292 579	261 600

Mye vann på brygga.
Foto: Sigfrid Kvasjord

Miljø- og plansaker

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Investeringsprosjekter										
Belysning i kommunale bygg (EU-direktiv)	10 000	0	10 000	0	0	0	0	0	20 000	0
Bil og maskinpark – utskiftinger - selvkost	4 950	-350	6 000	-630	7 650	-750	7 650	-750	26 250	-2 480
Bil- og maskinpark - utskiftinger	23 000	-1 900	24 200	-1 900	24 300	-1 900	24 400	-1 900	95 900	-7 600
Dag Solstads plass - bygge nabolagstorg	3 100	0	0	0	0	0	0	0	3 100	0
Driftsovervåking - Sentral driftskontroll (SD)	1 300	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	4 300	0
Enøk-tiltak, diverse bygg	10 000	0	0	0	0	0	0	0	10 000	0
GS-veier og trafikksikkerhetstiltak	42 500	0	38 700	0	24 300	0	10 900	0	116 400	0
Hjertnespromenaden - oppgradere holdeplasser	3 250	0	0	0	0	0	0	0	3 250	0
Hovedplan avløp - gjennomføring av tiltak	190 000	0	183 000	0	195 000	0	195 000	0	763 000	0
Hovedplan vann - gjennomføring av tiltak	125 000	0	122 000	0	130 000	0	130 000	0	507 000	0
Krokemoveien GS-vei mm (spleiselagsprosjekt VFK)	0	0	21 600	0	0	0	0	0	21 600	0
Nitrogenrensing Enga	120 000	0	180 000	0	250 000	0	282 000	0	832 000	0
Ny bru Årøveien (Rovebekken)	12 000	0	0	0	0	0	0	0	12 000	0
Ny gjenvinningsstasjon på Kastet	0	0	30 000	0	25 000	0	0	0	55 000	0
Ny kollektivterminal på Trekanttomta	2 000	0	12 000	0	0	0	0	0	14 000	0
Nye sykkelstativer (a-stativer)	300	0	0	0	0	0	0	0	300	0
Oppgradering av holdeplasser	600	0	0	0	0	0	0	0	600	0
Regulering Ringkollen barnehager	1 000	0	1 000	-5 000	0	0	0	0	2 000	-5 000

Mye vann på brygga.

Foto: Sigfrid Kvasjord

Miljø- og plansaker

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Regulering utgående skoletomter sentrum/øst	0	0	0	0	1 000	0	2 000	0	3 000	0
Reguleringsplan og salg av gml. Vesterøy og Framnes skoler	1 000	-22 000	0	-15 000	0	0	0	0	1 000	-37 000
Rundkjøring Hegnaveien	6 000	0	15 400	-7 500	0	0	0	0	21 400	-7 500
Strømforsyning ladestasjoner (tjenestebiler)	1 000	0	1 000	0	1 000	0	1 000	0	4 000	0
Sverdstadveien - etablere fortau	10 000	0	2 000	0	0	0	0	0	12 000	0
Thor Dahls gate etappe 2	5 000	0	0	0	0	0	0	0	5 000	0
Thor Dahls gate etappe 2 - gågate	4 500	0	0	0	0	0	0	0	4 500	0
Tiltak forebygging legionella	2 000	0	2 000	0	2 000	0	2 000	0	8 000	0
Torggata - tiltak for gående og syklende	6 500	0	0	0	0	0	0	0	6 500	0
Trafikksikkerhet rundt skoler	250	0	0	0	0	0	0	0	250	0
Utvikling Sandefjord rådhus	40 500	0	0	0	0	0	0	0	40 500	0
Ventilasjonsanlegg rådhuset	25 500	0	0	0	0	0	0	0	25 500	0
Sum Investeringsprosjekter	**651 250**	**-24 250**	**649 900**	**-30 030**	**661 250**	**-2 650**	**655 950**	**-2 650**	**2 618 350**	**-59 580**

Mye vann på brygga

Foto: Sigfrid Kvasjord

Miljø- og plansaker

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Havnevesen										
Biler og maskiner	600	-600	0	0	0	0	0	0	600	-600
Oppgradering kaifront	10 000	-10 000	5 000	-5 000	0	0	0	0	15 000	-15 000
Oppgradering Utstikker A og B	15 000	-15 000	0	0	0	0	0	0	15 000	-15 000
Tømmestasjon båtseptik Roabukta	0	0	0	0	1 000	-1 000	0	0	1 000	-1 000
Utstikker 1	15 000	-15 000	0	0	0	0	0	0	15 000	-15 000
Sum Havnevesen	**40 600**	**-40 600**	**5 000**	**-5 000**	**1 000**	**-1 000**	**0**	**0**	**46 600**	**-46 600**
Tomtefelt										
Detaljregulering Kornmagasingata 6	1 000	0	0	0	0	0	0	0	1 000	0
Mulighetsstudie Nybyen	2 000	0	0	0	0	0	0	0	2 000	0
Nybyen tomteutvikling	0	0	1 000	0	1 000	0	0	0	2 000	0
Tomtefelt Fokserød vest (pukkverket)	0	-40 500	0	0	0	0	0	0	0	-40 500
Tomtefelt Torp flyplassområdet/næringsområdet	1 000	0	1 000	0	1 000	0	0	0	3 000	0
Tomtefelt uspesifisert	4 000	32 500	4 000	-6 000	4 000	-6 000	4 000	-4 000	16 000	16 500
Sum Tomtefelt	**8 000**	**-8 000**	**6 000**	**-6 000**	**6 000**	**-6 000**	**4 000**	**-4 000**	**24 000**	**-24 000**

Sandefjord rådhus

Foto: Gro Dvergastein

Sentraladministrasjonen

Sandefjord rådhus

Foto: Gro Dvergasteln

Sentraladministrasjonen

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan 2027	2028	2029	2030
Innsparingstiltak				
Reduksjon i antall årsverk ved naturlig avgang (HRU)	-450	-1 800	-2 700	-2 700
Redusere næringstilskudd (Midtåsen)	0	-300	-400	-400
Trykkeriet, ikke fornye leasingavtale for kopimaskin	-350	-350	-350	-350
Utvikling - digitalt/"Robokommune"	1 300	-969	-2 969	-2 969
Sum Innsparingstiltak	*500*	*-3 419*	*-6 419*	*-6 419*
Nye tiltak				
Høyskolen Gokstad - Prosjekt Campus Sandefjord	650	650	650	650
Saksbehandler NAV (1 årsverk)	550	800	800	800
Sum Nye tiltak	*1 200*	*1 450*	*1 450*	*1 450*
Realendringer	1 700	-1 969	-4 969	-4 969
Ramme 2027-2030	573 025	583 104	590 480	599 720

Sandefjord rådhus

Foto: Gro Dvergastein

Sentraladministrasjonen

Investeringsprosjekter	Økonomiplan								Sum Økonomiplan	
	2027	Inntekt 2027	2028	Inntekt 2028	2029	Inntekt 2029	2030	Inntekt 2030	2027-30	Inntekt 2027-30
Investeringsprosjekter										
Datasenter IKT - servere	0	0	20 000	0	0	0	0	0	20 000	0
Datasenter SMS - Servere	0	0	2 000	0	0	0	0	0	2 000	0
Kompensasjonsberettiget mva. investeringer	64 803	0	37 300	0	130 650	0	166 275	0	399 028	0
Nettverk infrastruktur - DNA servere , Cisco Catalyst Center	0	0	5 000	0	0	0	0	0	5 000	0
Oppgradering av tilfluktsrom	6 960	0	0	0	0	0	0	0	6 960	0
Sum Investeringsprosjekter	**71 763**	**0**	**64 300**	**0**	**130 650**	**0**	**166 275**	**0**	**432 988**	**0**

Under kommunalområdene ligger målene fra samfunnsdelen og delmål fra temaplaner

Hovedmål	FN bærekraftsmål	Delmål	Indikator
4. Sikre at økonomien forblir sterk og er forberedt på fremtidens utfordringer. Oppdrag Tiltak Investeringer	8-Anstendig arbeid og økonomisk vekst	Øke antall innbyggere i kommunen, og skape større demografisk variasjon i Sandefjord sentrum	Antall innbyggere i Sandef kommune
			Antall innbyggere i Sandef
			Antall unge som bor i Sanc sentrum
6. Bedre kommunens nærings- og bosteds attraktivitet Oppdrag Tiltak Investeringer	11-Bærekraftige byer og lokalsamfunn	Bevare og utvikle kommunens grønne preg med parker, plasser og friområder.	Andel av areal avsatt til grø som eies av kommunen

Tiltak tilknyttet hovedmål:
6. Bedre kommunens nærings- og bosteds attraktivitet

Utvid alle beskrivelsesbokser

Tabellen har beløp i hele tusen

Tiltaknavn	2027	2028	2029	2030
Kartlegging vedlikehold kirkebygg	1 000	0	0	0
Naturskade - kommunal egenandel	250	250	250	250
Reguleringsplan Engø (båthavn og parkering)	500	0	0	0
Kartlegging asbest kommunale bygg	2 000	2 000	0	0
Kommunesamarbeid om geodataløsninger	100	0	0	0
GS-veier og trafikksikkerhetstiltak	600	1 200	1 800	2 400
Thor Dahls gate etappe 2	250	500	500	500
Utvikling Sandefjord rådhus	0	-5 600	-7 000	-7 000

- I denne handlings- og økonomiplanen (HØP) er det tydeligere kobling mellom målene og resten av innholdet i planen
- Oppdrag, driftstiltak og investeringer som foreslås gjennomført i planen er koblet til kommunens hovedmål
- (Investeringer utenom MP - ikke mulig å koble)
- Klikke og se

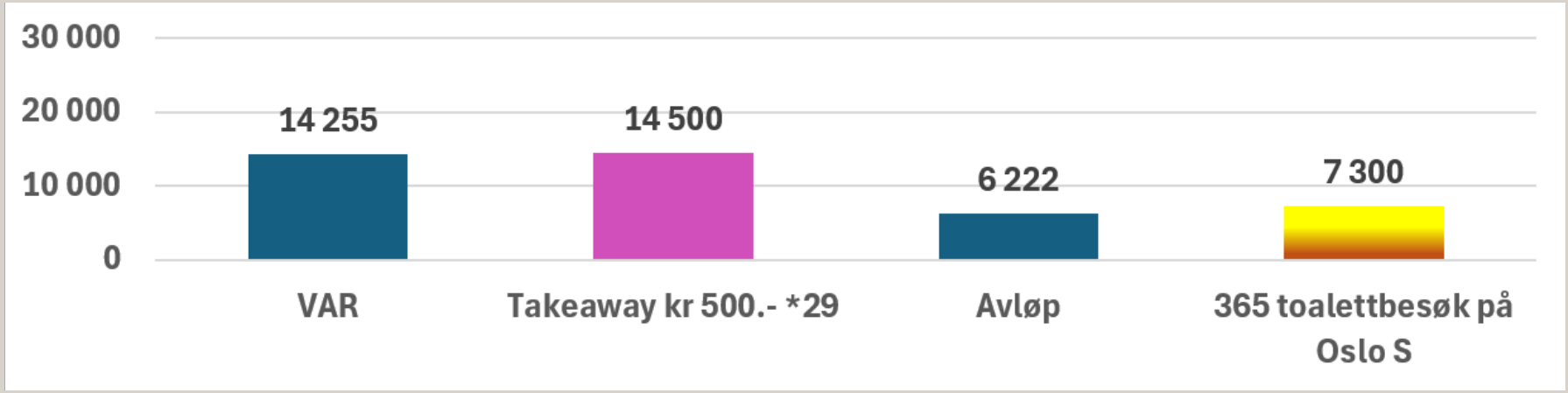

Selvkost og klima

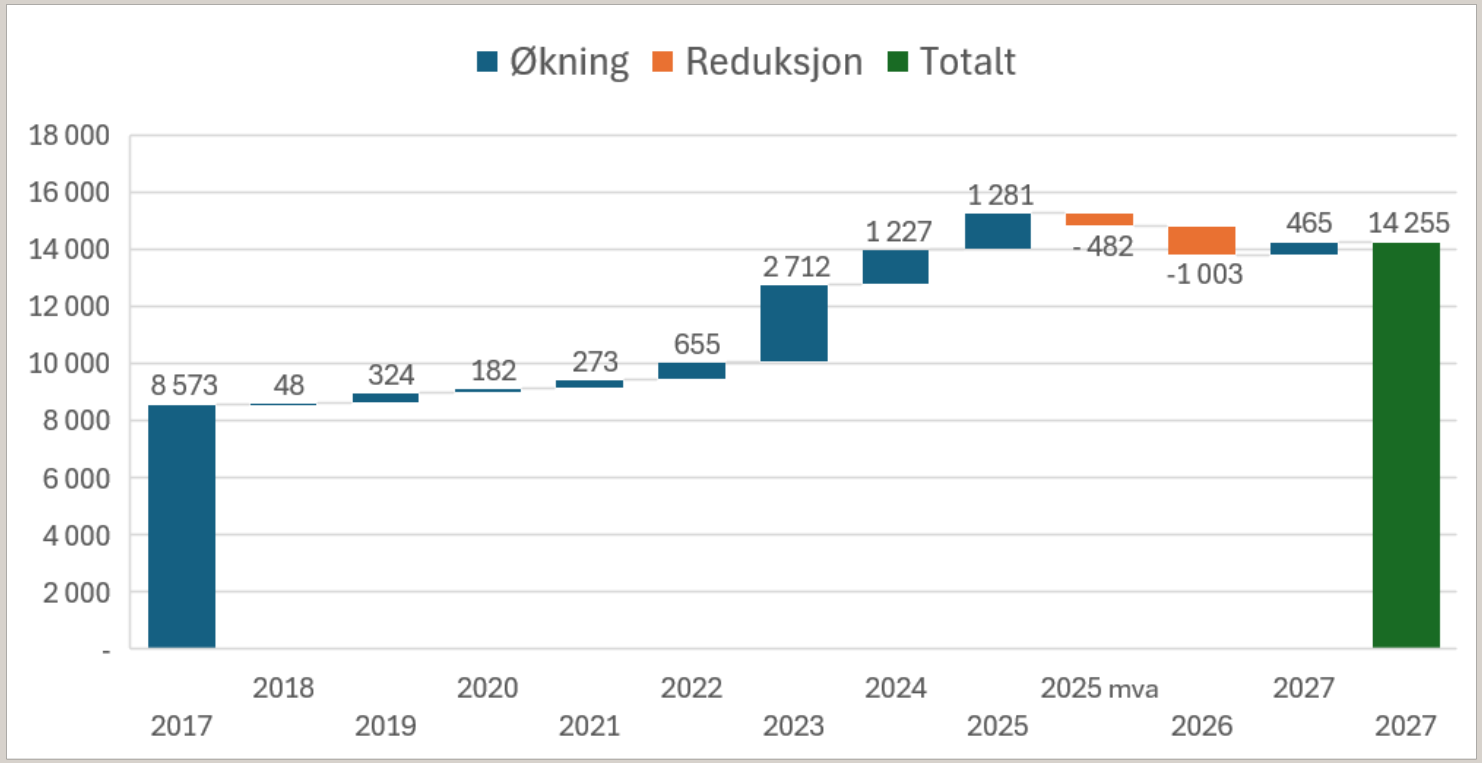
VAR-avgiftene i Sandefjord kommune øker med 3,4 %

Standard abonnement for vann, avløp og renovasjon				
Tjeneste:	Sats 2026	Sats 2027	Endring kr	Endring i %
Avløp	5 446	6 222	775	14,2 %
Renovasjon	3 900	3 400	-500	-12,8 %
Vann	4 444	4 633	190	4,3 %
Sum	13 790	14 255	465	3,4 %

Var utvikling siden 2017

- «Dyrtiden» 2022-2025
- Krevende å gjennomføre hovedplan Vann og avløp parallelt med høyere strømpriser og renter
- Prisvekst fra 2024-2027 1,9 % totalt
- Realvekst fra 2017 på om lag 2 500 kr

VAR gebyrene for kommuner

Kommune	Stipulert forbruk	Vann	Avløp	Renovasjon	Sum VAR 2027	Sum VAR 2026	Prosent endring fra 2026 til 2027
Sandefjord	160 m3	4 633	6 222	3 400	**14 255**	13 790	3,37 %
Larvik	150 m3	4 791	7 580	3 234	**15 605**	15 857	-1,59 %
Skien	Areal 140 m2	5 314	6 976	3 955	**16 245**	15 940	1,91 %
Horten	160 m3	4 586	10 639	3 460	**18 685**	16 900	10,56 %
Porsgrunn	160 m3	6 614	10 289	3 875	**20 779**	17 925	15,92 %
Tønsberg	Areal 71-300 m2	6 350	10 077	3 615	**20 042**	18 810	6,55 %
Færder	200 m3	-	-	-	**-**	18 807	
Holmestrand	225 m3	-	-	-	**-**	19 836	
Lillestrøm	160 m3	7 992	14 123	6 054	**28 169**	26 251	7,31 %

Klimabudsjett

- Ambisjon
  - 70% fra 2009 nivå til 2035 nivå
  - Egen virksomhet klimanøytral i 2050
- Tiltak
  - I denne planen er fire av 36 eksisterende tiltak tatt ut ettersom de er gjennomført. Øvrige følges opp videre og de fleste er flerårige (1 avsluttet, ikke benyttet)
  - Det foreslås ett nytt tiltak, mellomlager for gravemasser
- Kommunen har vært relativt langt fremme ift installasjon av solceller på kommunens formålsbygg ift andre kommuner
- Utslippene har gått ned
- Men ikke tilstrekkelige tiltak for å nå målene

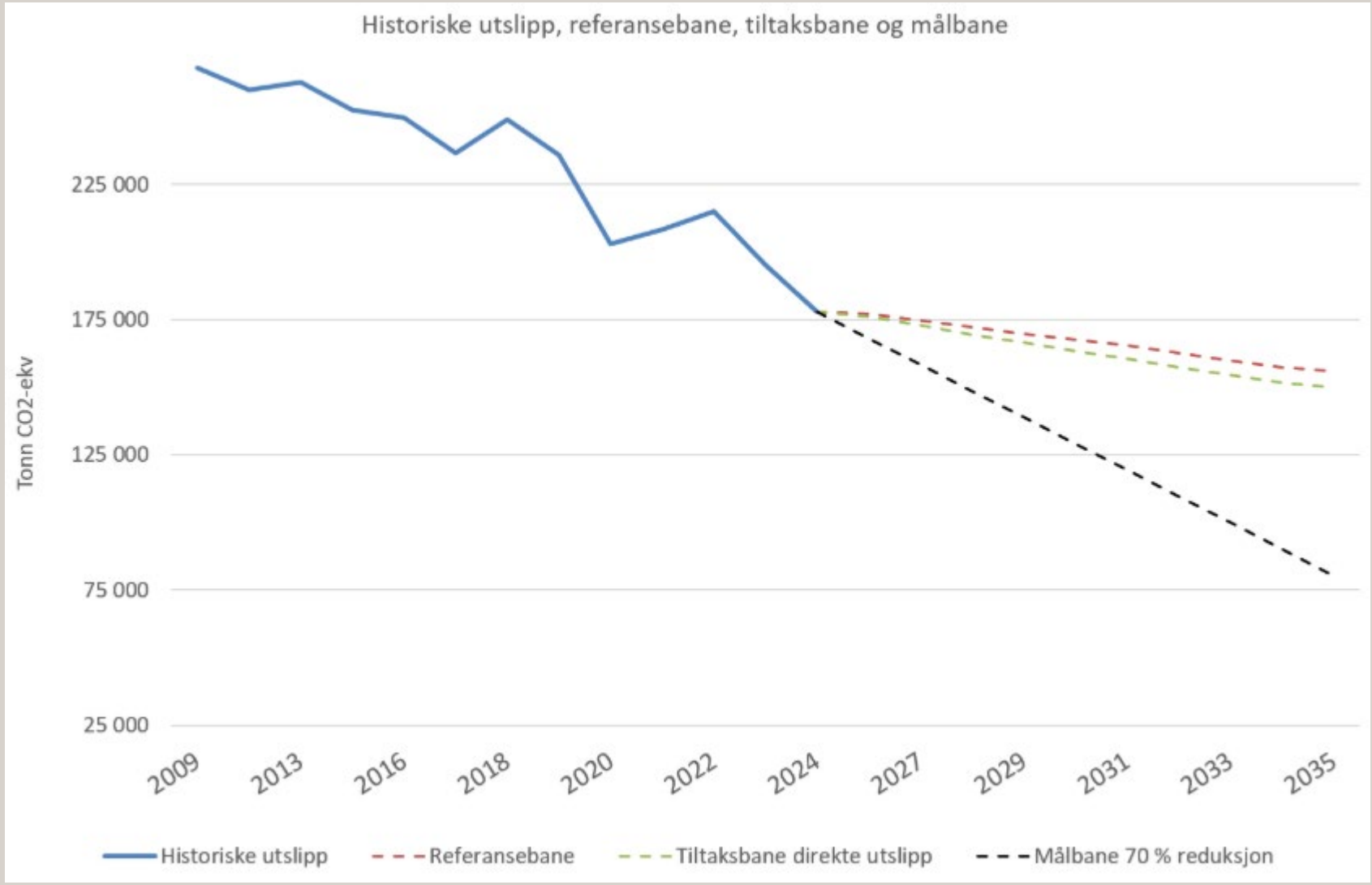
Fra Hamburgkilen, Årø.

Foto: Atle Slettingdalen

Klimabudsjett

Klimabudsjett – Mål- og tiltaksbane

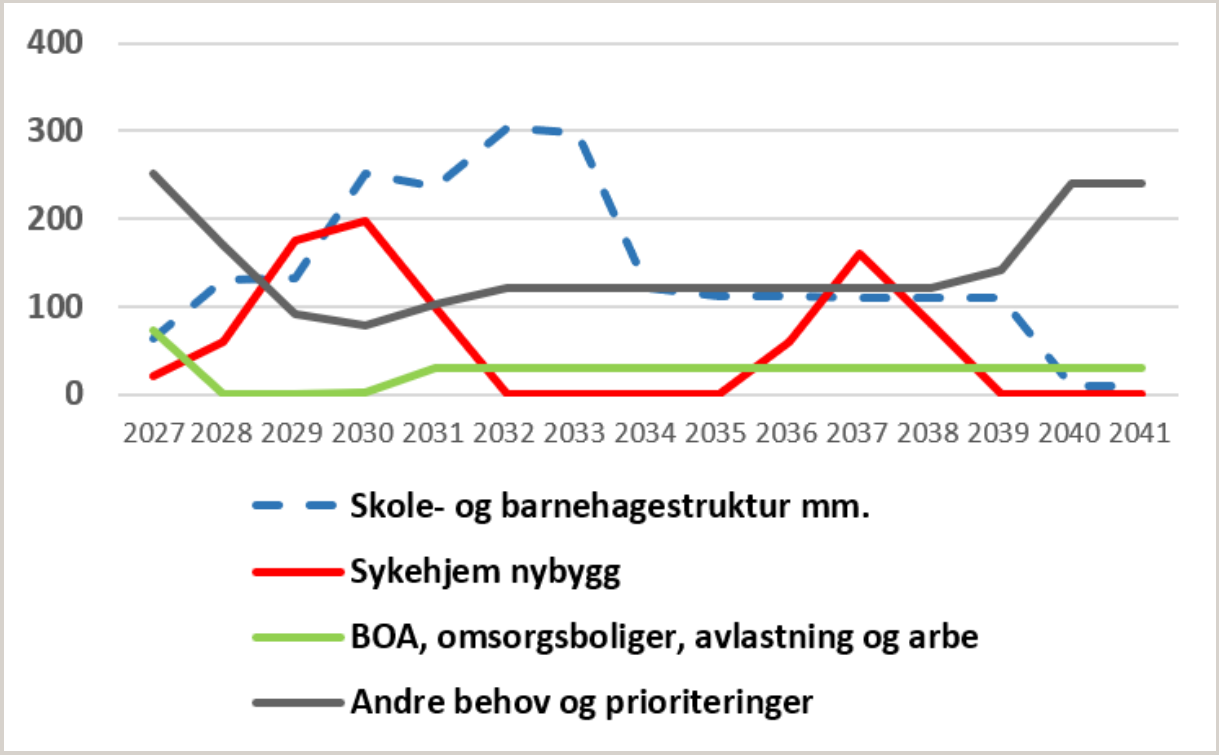

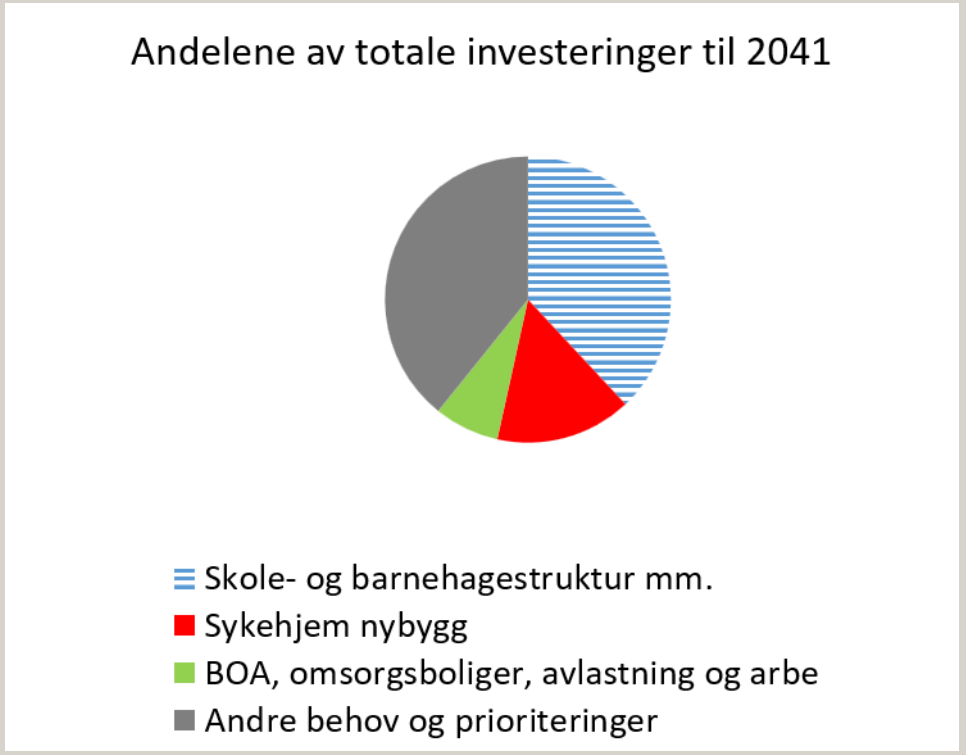

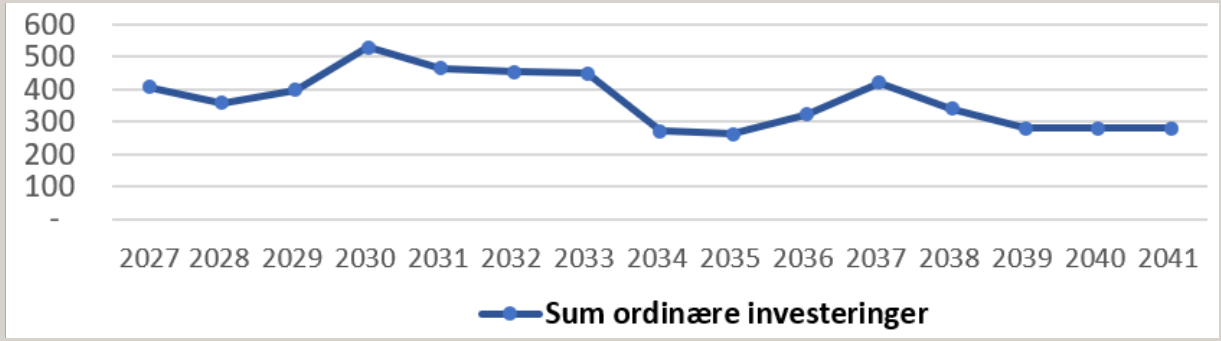
Investeringer etter planperioden og finansiering

Investeringer på områder

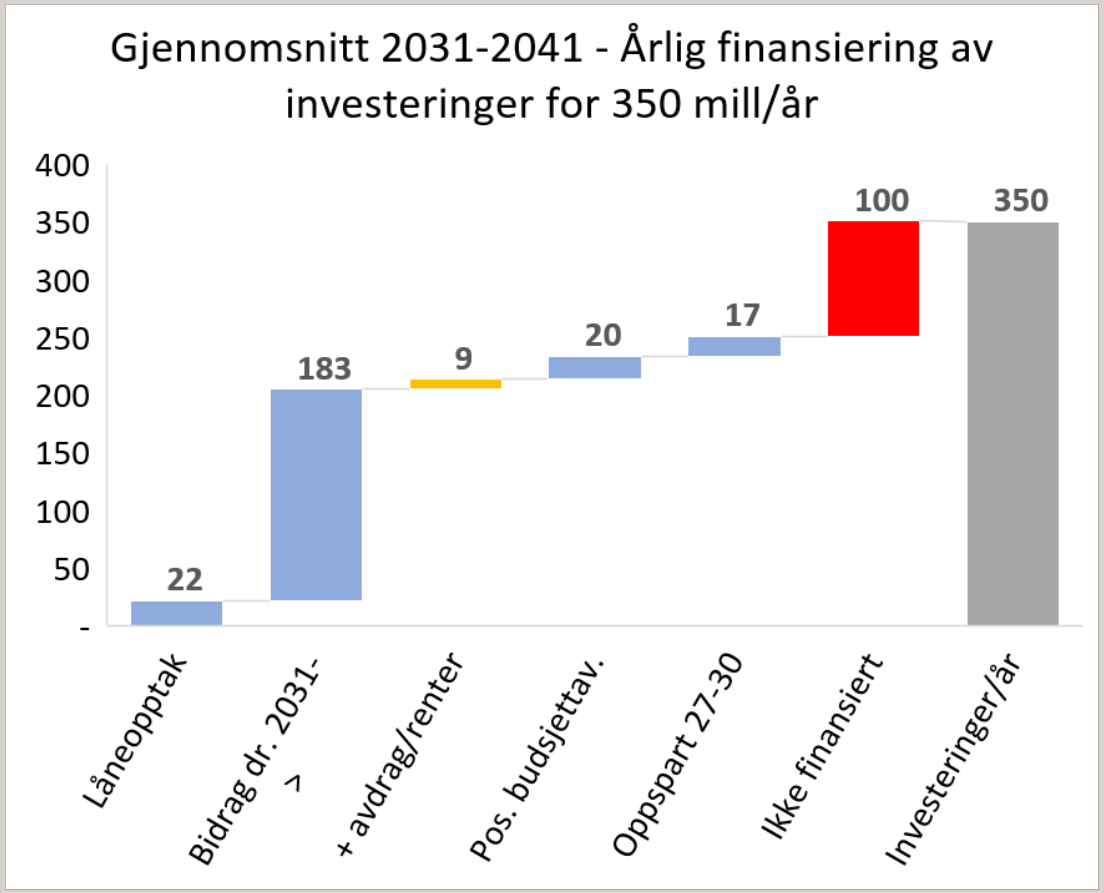
Planlegger for flere sykehjemsplasser

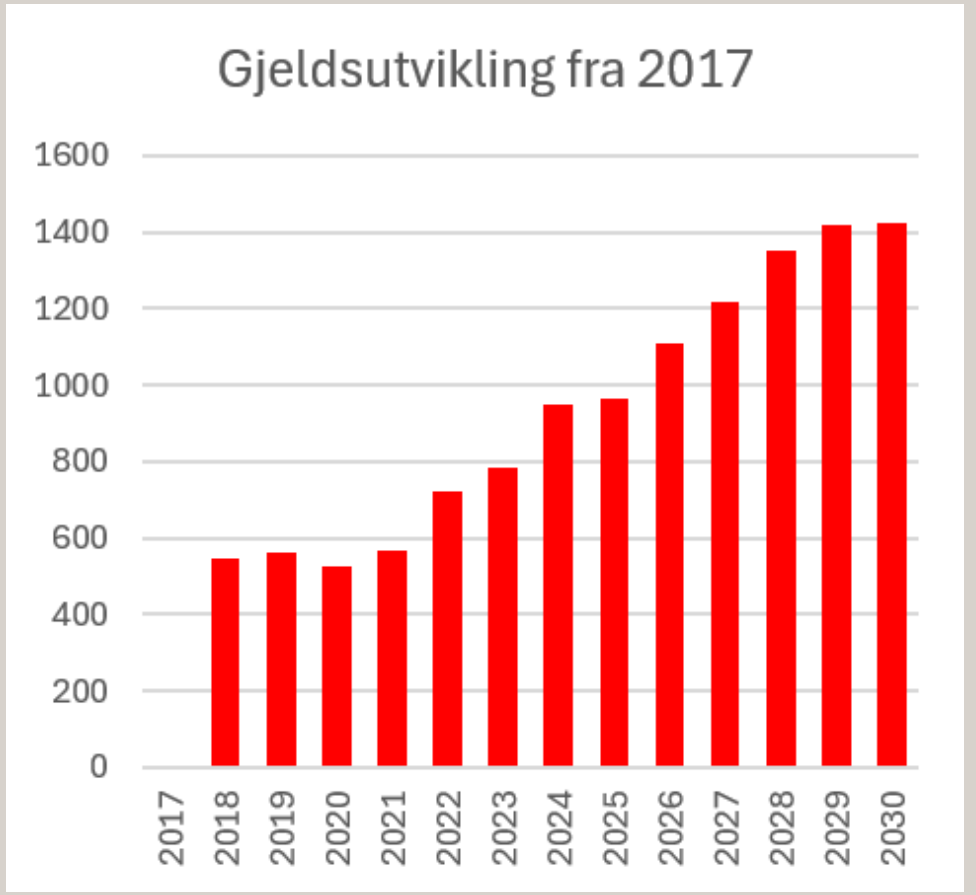
	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041
Heldøgn omsorg																
Økning i sykehjemsplasser	*0*	*20*	*0*	*9*	*9*	*22*	*24*	*12*	*24*	*12*	*0*	*0*	*0*	*22*	*24*	*20*
Økning i bygg		Nyg/M	Nyg	Nyg	Nyg	Stokke	Stokke	Stokke	Stokke	Stokke				Annet	Annet	Annet
Sum sykehjemsplasser	*509*	*529*	*529*	*538*	*547*	*569*	*593*	*605*	*629*	*641*	*641*	*641*	*641*	*663*	*687*	*707*
Fremskriving s.hj. plasser	*512*	*524*	533	539	555	577	594	608	630	636	635	648	648	670	688	708
Over/underdekning ift framskr.	*-3*	*5*	*-4*	*-1*	*-8*	*-8*	*-1*	*-3*	*-1*	*5*	*6*	*-7*	*-7*	*-7*	*-1*	*-1*

- NB: Opptrapping per år bør ikke fungere som en fasit. Det er stor usikkerhet knyttet til utvikling i behovene og KS-modellens forutsetninger kan innebære en raskere opptrapping i perioden 2031-2034 enn den reelle behovsutviklingen. I nye temaplaner vil dette vurderes nærmere.
- Utbyggingen på Nygård var vellykket ift å ha kapasitet til jevn opptrapping som følger behovene
- Neste utbygging er i Stokke og tar i betraktning behovet fram til 2037/2039 slik at vi bygger driftseffektive enheter med mulighet for opptrapping
- Mulig neste utbygging fra 2037 for å ha ytterligere kapasitet fra 2039. Dette har kommunen tid til å vurdere

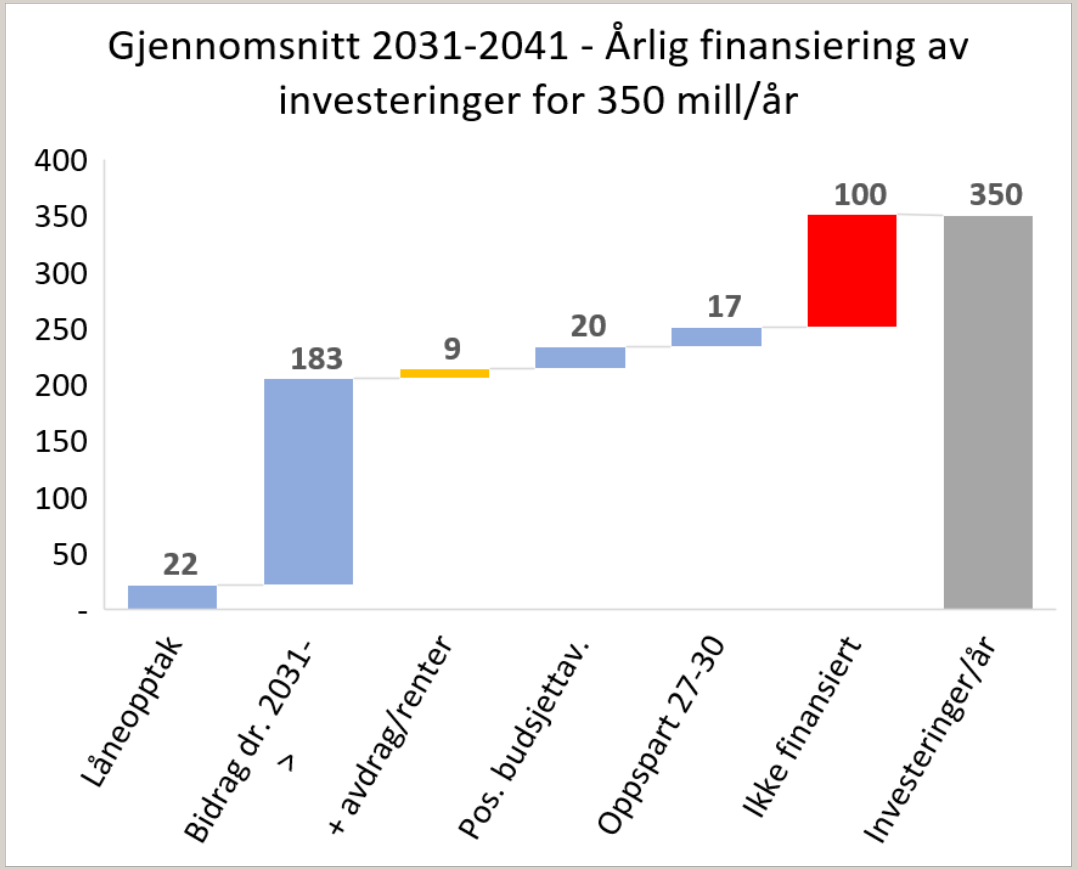
Finansiering graf

Finansiering graf

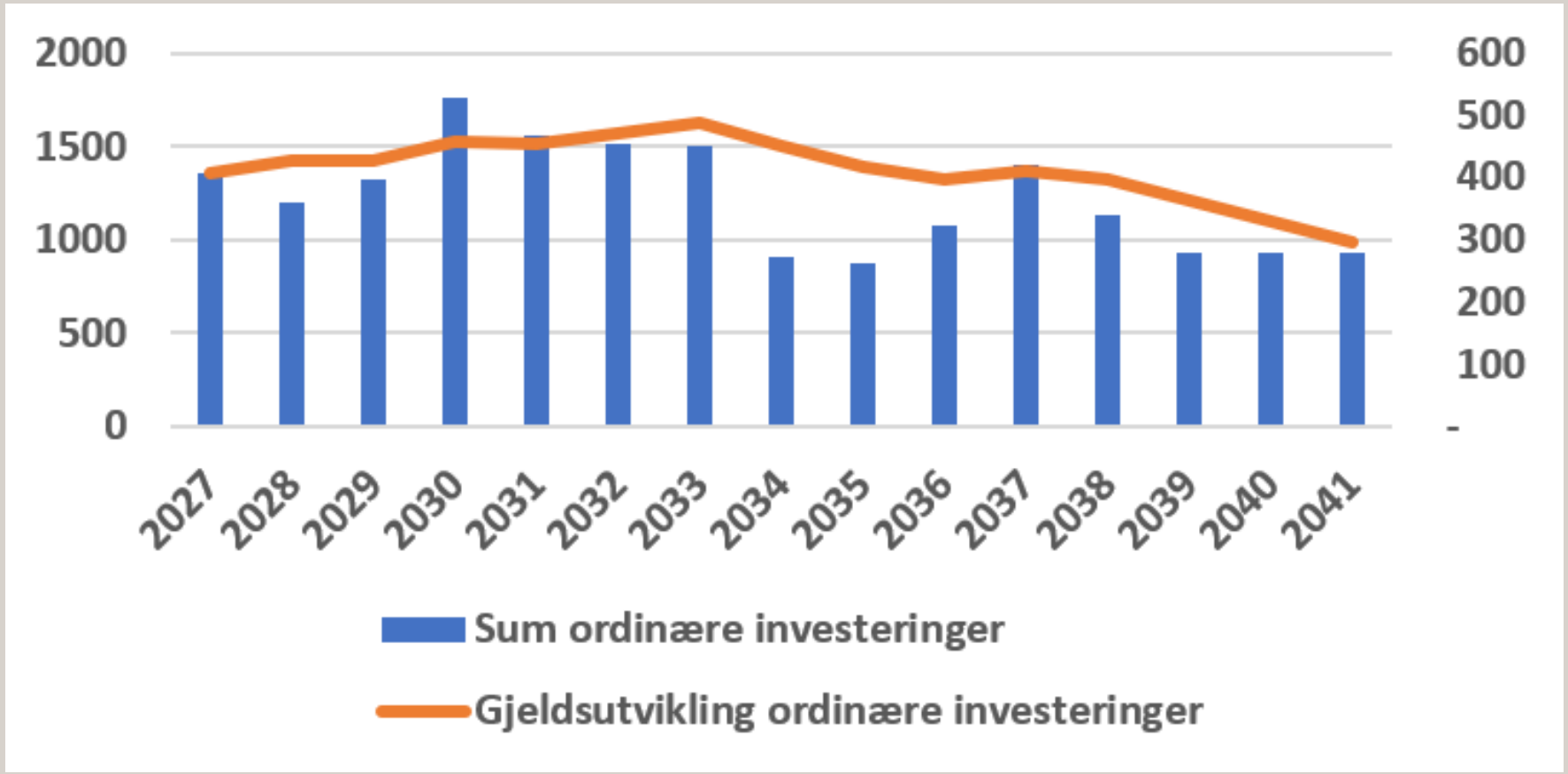
- Alle tall er gjennomsnitt for alle årene

Forutsetninger:

- Langtidsplanen for investeringer
- Lån redusert til 1 000 mill. kr i 2041
- Drift fra 2030 videreføres med 183 mill. kr av kommunens inntekter som går til investeringer
- Avdrag og renter, liten endring
- Forventer 20 mill positivt budsjettavvik
- Oppspart = pos budsjettavvik i planperioden og bruk av skoleinvesteringsfondet
- For å oppnå disse forutsetningene er 100 mill. kr ikke finansiert

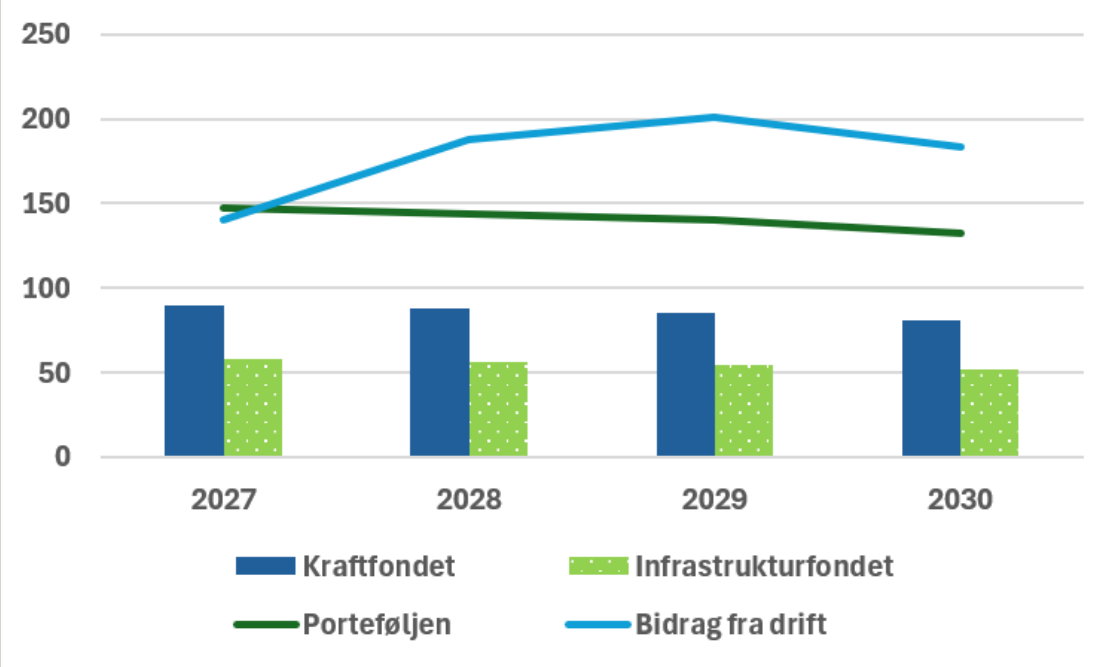

Gjeldsutvikling forutsetter at 100 mill. kr mer av kommunens inntekter går til investeringer

Kraft- og infrastrukturfondene - porteføljen

- Fondenes hovedstol 2 050 mill. kr.
- Kraftfondet har 35 % plassert i aksjer og 65 % i rentebærende papirer p.t skal trappes opp til 50 %
- Infrastrukturfondet fases inn i år/vinter med 35%. , startet med 0 % aksjer 1.1.2025 opp til 35 % medio 2026
- Beregningsteknisk forutsettes det:
  - rentebærende papirer 3 mnd. NIBOR + 0,6 %
  - aksjeandelen gir en risikopremie på 4,0 %
- Bufferfondet økes fra 200 til 300 mill. kr (fra 200) ved salg av leiligheter 2027-2028
- I 2027 går 8 mill. kr av avkastningen til drift

Investeringer for framtiden krever økonomisk handlingsrom

- Sandefjord har fortsatt en solid økonomi og effektiv drift.
- Investeringene møter langsiktige behov og skal legge til rette for mer hensiktsmessige tjenester.
- Samtidig står kommunen overfor en gjeldsøkning vi ikke har hatt tidligere. Dette utfordrer «Sandefjord modellen».
- Når en mindre del av investeringene finansieres gjennom løpende drift, øker behovet for lånefinansiering.
- Renter, avdrag og drift av nye tilbud vil legge beslag på en større del av framtidige inntekter.
- Kommunen må derfor over tid bruke mer av inntektene til investeringer for å skape bedre balanse mellom drift, investeringer og gjeld.
- Arbeidet starter nå og utvikles trinnvis fram mot rammesaken i 2028.

Praktiske opplysninger

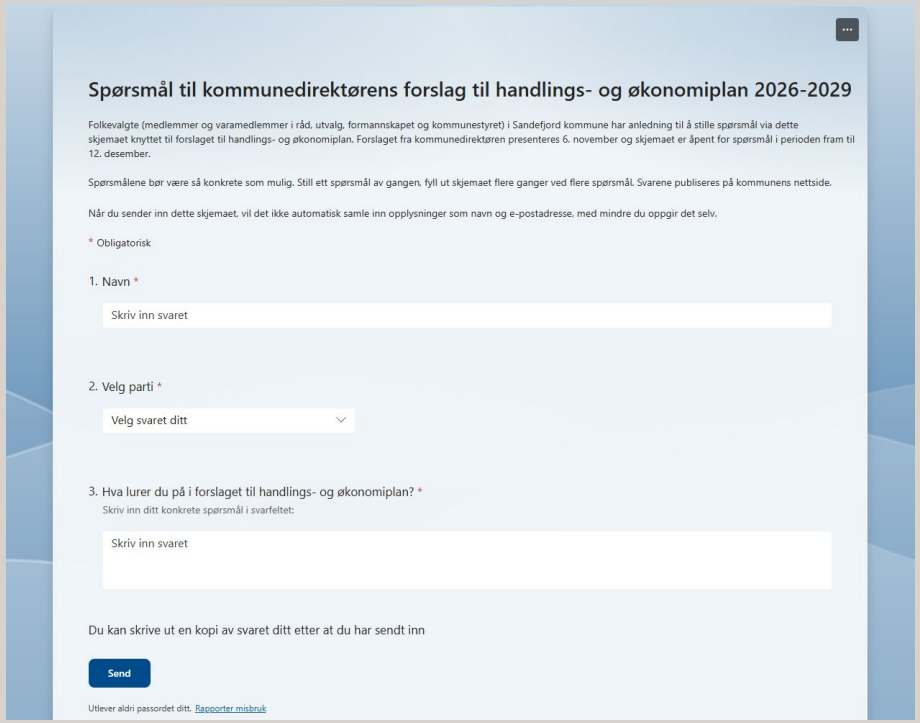

Det aller meste likt som i fjor

- Spørsmål til budsjettet
- Endringer i Excelark
- Publisering

Spørsmål til budsjettet – som tidligere år

Spørsmål til kommunedirektørens forslag til handlings- og økonomiplan 2026-2029

Folkevalgte (medlemmer og varamedlemmer i råd, utvalg, formannskapet og kommunestyret) i Sandefjord kommune har anledning til å stille spørsmål via dette skjemaet knyttet til forslaget til handlings- og økonomiplan. Forslaget fra kommunedirektøren presenteres 6. november og skjemaet er åpent for spørsmål i perioden fram til 12. desember.

Spørsmålene bør være så konkrete som mulig. Still ett spørsmål av gangen, fyll ut skjemaet flere ganger ved flere spørsmål. Svarene publiseres på kommunens nettside.

Når du sender inn dette skjemaet, vil det ikke automatisk samle inn opplysninger som navn og e-postadresse, med mindre du oppgir det selv.

* Obligatorisk

1. Navn *

Skriv inn svaret

2. Velg parti *

Velg svaret ditt

3. Hva lurer du på i forslaget til handlings- og økonomiplan? *

Skriv inn ditt konkrete spørsmål i svarfeltet:

Skriv inn svaret

Du kan skrive ut en kopi av svaret ditt etter at du har sendt inn

Send

Utlever aldri passordet ditt. Rapporter misbruk

Eget skjema for å stille spørsmål.

Lenke til skjema sendes ut til folkevalgte.

Spørsmål og svar blir lagt ut på nettsiden.

Spørsmål som krever analysearbeid, større undersøkelser og utredninger kan ikke forventes svart ut via nettsiden.

Antallet spørsmål kan føre til at ikke alt svares på.

- Det har gått greit i 2023 og 2024

Endringer i eget Excelark

- Excelarket benyttes til å legge inn salderte endringsforslag
- Det er en egen side i arket med veiledning.
- Det er en fordel at hver gruppe har en dedikert person som kjenner til hvordan arket fungerer.
- Dersom man ønsker opplæring i arket er det bare å kontakte sentral økonomi og planlegging (budsjett) for en egen gjennomgang.
- Det gjelder også veiledning for å sjekke om utfyllingen er gjort riktig før forslag fremmes til politisk behandling.

Endringer – men hvilket handlingsrom?

- Det blir ofte spurt om politikeres handlingsrom i budsjettet
- Handlingsrommet er stort, og dette er eksempler som har realeffekt:
    - Redusere tjenester, innhold, mengde
    - Ikke gjennomføre foreslåtte nye driftstiltak
    - Ikke gjennomføre foreslåtte investeringer
    - Innføre eiendomsskatt
    - Øke parkeringsgebyrene
- Det er også mulig å bruke av oppsparte midler/fond, eksempelvis skoleinvesteringsfondet (Som alle andre endringer er ikke dette kommunedirektørens anbefaling)
- Det anbefales ikke å skaffe handlingsrom ved å endre på andre forutsetninger i budsjettet som kommunestyret til slutt ikke avgjør i regnskapet, eksempler på dette er:
    - Skatteinntekter (allerede for høyt – RNB revidering)
    - Nibor renten
    - Lønns- og prisvekstforutsetninger

Publiseringen

Mail med presentasjon, endringsark, lenke til framsikt og side med spørsmål og svar er sendt ut

Saksframstillingen publiseres neste uke

Trykket versjon

- Pdf forventes ferdig laget ila. onsdag neste uke
- Bestille fra Mette Wiik (hentes fra onsdag kl. 16)

Handlings- og økonomiplan 2026-2029

